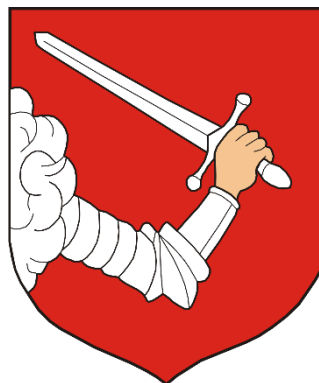

Załącznik do uchwały Nr

Rady Gminy Niebylec z dnia

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Niebylec na lata 2026 – 2035

Niebylec, 2025

Spis treści

SPIS TREŚCI.....	2
I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	4
1. PODSTAWA PRAWNA STRATEGII, ZGODNOŚĆ Z PRAWEM WSPÓLNOTOWYM ORAZ STRATEGIAMI NARODOWYMI I EUROPEJSKIMI... 	4
<i>1.1 Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi.....</i>	<i>5</i>
<i>1.2 Zgodność z prawem wspólnotowym.....</i>	<i>6</i>
<i>1.3 Zgodność ze strategiami europejskimi.....</i>	<i>6</i>
<i>1.4 Zgodność z dokumentami krajowymi.....</i>	<i>7</i>
<i>1.5 Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi .</i>	<i>8</i>
II. PROCES WYPRACOWANIA STRATEGII.....	9
1. PRZEBIEG PROCESU WYPRACOWANIA STRATEGII.....	9
III. CHARAKTERYSTYKA GMINY	13
1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE.....	13
2. HISTORIA.....	13
3. GOSPODARKA GMINY	14
<i>3.1 Przedsiębiorczość.....</i>	<i>14</i>
4. LUDNOŚĆ GMINY	15
<i>4.1 Demografia</i>	<i>15</i>
<i>4.2 Poziom życia</i>	<i>17</i>
<i>4.3 Mieszkalnictwo.....</i>	<i>18</i>
5. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA GMINY NIEBYLEC	19
<i>5.1 Oświata</i>	<i>19</i>
<i>5.2 Kultura</i>	<i>23</i>
<i>5.3 Służba zdrowia</i>	<i>25</i>
<i>5.4 Pomoc społeczna.....</i>	<i>25</i>

5.5 Bezpieczeństwo publiczne	41
5.6 Organizacje społeczne	42
6. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	45
6.1 Analiza problemów społecznych Gminy Niebylec na podstawie danych instytucji	45
6.2 Problemy i oczekiwania społeczne mieszkańców na podstawie ankiety	53
6.3 Analiza SWOT	71
IV PLANOWANIE DZIAŁAŃ	73
1. MISJA I WIZJA GMINY NIEBYLEC.....	73
2. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ.....	73
3. CELE I HARMONOGRAM REALIZACJI	77
4. RAMY FINANSOWE STRATEGII.....	92
5. PROGRAMY.....	93
V. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII.....	94
1. SYSTEM MONITOROWANIA STRATEGII.....	94
2. EWALUACJA STRATEGII.....	100
ZAŁĄCZNIKI	103
WYKAZ SKRÓTÓW	110
SPIS WYKRESÓW I TABEL	111

I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Państwo polskie poprzez instytucje realizujące politykę społeczną umożliwia swoim obywatelom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Stale wzrastający zakres zadań stawianych przed instytucjami pomocy społecznej spowodowany jest zwiększającym się ich ciężarem gatunkowym i stopniem trudności generowanym takimi czynnikami, jak np.: starzenie się społeczeństwa, a co za tym idzie, wzrost kosztów związanych z ochroną zdrowia i rehabilitacją osób starszych i z niepełnosprawnościami, uzależnieniami oraz wyzwaniem, którym musi podołać współczesna rodzina.

Działania prowadzone przez instytucje pomocy i integracji społecznej opierają się na zasadach programowania, subsydialności, koncentracji, elastyczności i otwartości. Istotą nowego modelu działania pomocy społecznej, kreującej politykę społeczną – a w jej obszarze strategię rozwiązywania problemów społecznych – jest jej uspołecznienie zarówno w procesie planowania, jak też realizacji.

Każde państwo Członkowskie Unii Europejskiej ma obowiązek prowadzenia w ramach Unii wspólnych działań wspierających, uzupełniających i koordynujących w szeroko pojętej dziedzinie ochrony ludności i rozwoju kapitału ludzkiego. Opracowanie Strategii jest warunkiem pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację projektów dotyczących sfery społecznej zarówno z budżetu państwa, jak też funduszy Unii Europejskiej.

1. Podstawa prawna Strategii, zgodność z prawem wspólnotowym oraz strategiami narodowymi i europejskimi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Niebylec tworzona jest z mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2024 poz. 1283 z późn. zm.), która w art. 17 ust. 1 pkt 1 nakłada na Gminy obowiązek „opracowania i realizacji gminnej Strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Ponadto art. 16 b ust. 2 w/w ustawy wskazuje elementy, jakie powinna zawierać strategia, tj.

- diagnozę sytuacji społecznej,
- prognozę zmian w zakresie objętym strategią,

- cele strategiczne projektowanych zmian,
- kierunki niezbędnych działań,
- sposób realizacji Strategii oraz jej ramy finansowe,
- wskaźniki realizacji działań.

1.1 Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Niebylec (SRPSGN) jest zgodna z założeniami polityki państwa, a także ustaw kompetencyjnych nakładających na administrację rządową i samorządową określone obowiązki. Działania zawarte w Strategii oparte są na postanowieniach innych krajowych aktów prawnych, a w szczególności:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2024 poz. 1283 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2024 poz. 1491 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 poz. 83 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151 z późn. zm.);
- Ustawy dnia z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 poz. 1939 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2025 poz. 214 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. z 2025 poz. 913 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2024 poz. 323 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 1673 z późn. zm.);
- Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2025 poz. 49 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. 2025 poz. 438 z późn. zm.);

- Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2024 poz. 1670 z późn.zm.);
- Ustawy z dnia 04 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 poz. 246 z późn.zm.);
- Ustawy z dnia 05 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 poz. 1512 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 poz. 917 z późn.zm.);
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 146 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 poz. 1576);
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 poz. 1829).
- Ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2024 poz. 1649).

1.2 Zgodność z prawem wspólnotowym

Prawo wspólnotowe (*acquis communautaire*) nie ingeruje w systemowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej obowiązujące w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Funkcjonuje jednak polityka społeczna Unii koordynująca narodowe polityki społeczne w zakresie koniecznym z punktu widzenia funkcjonowania wspólnoty.

1.3 Zgodność ze strategiami europejskimi

Jednym z wiodących celów Unii Europejskiej jest wyrównywanie poziomu rozwoju krajów i regionów. Polska uczestniczy w polityce społeczno-gospodarczej Unii, co oznacza między innymi korzystanie z funduszy unijnych. W dniu 17 listopada 2017 r. Parlament Europejski, Rada i Komisja wspólnie proklamowały Europejski filar praw socjalnych jako odpowiedź na wyzwania społeczne w Europie. Podzielono 20 głównych zasad filaru na trzy kategorie: równe szanse i dostęp do zatrudnienia, uczciwe warunki pracy oraz ochrona socjalna i włączenie społeczne. Działania prowadzone w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Plus (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013) służą poprawie dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy; modernizacji instytucji i służb rynków pracy; wspieraniu zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równym warunkom pracy oraz lepszej równowadze między życiem zawodowym a prywatnym; wspieraniu dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian; poprawie jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy; wspieraniu równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia; wspieraniu uczenia się przez całe życie; wspieraniu aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa; wspieraniu integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów; wspieraniu integracji społeczno-gospodarczej społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie; zwiększaniu równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług; wspieraniu integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci; przeciwdziałaniu deprywacji materialnej (art. 4 ust. 1 rozporządzenia ws. EFS+).

1.4 Zgodność z dokumentami krajowymi

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Niebylec są zgodne z następującymi dokumentami strategicznymi:

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030, której celem głównym jest poprawa jakości życia Polaków.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030. Celem głównym strategii jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Należy przez to rozumieć dorastanie w godnych warunkach, skuteczną edukację, świadczenie pracy, prowadzenie działalności gospodarczej, stałe uczenie się dorosłych, w tym doskonalenie ich kompetencji i kwalifikacji, sprawiedliwy i powszechny dostęp do opieki zdrowotnej, realizowanie się w życiu rodzinnym i społecznym, aktywne spędzanie czasu wolnego, wysoką świadomość ekologiczną, udział w życiu publicznym i politycznym, a także stały rozwój osobisty oraz udział w procesach zmian zachodzących w świecie i Polsce.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku). Głównym celem SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, która jako strategiczny cel polityki regionalnej wskazuje efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności.

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia solidarności społecznej. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES) jest programem rządowym, który wyznacza kluczowe kierunki polityki publicznej na rzecz ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021–2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030.

Celem głównym Programu jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Do zrealizowania celu głównego wskazano trzy cele szczegółowe:

1. zmniejszenie zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem wśród dzieci i młodzieży,
2. zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym,
3. zwiększenie integracji społecznej grup najbardziej zagrożonych wykluczeniem, w tym osób bezdomnych i migrantów.

1.5 Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi

Zgodność ze Strategią Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030

Celem strategicznym jest: Innowacyjne, efektywne i odpowiedzialne społecznie – wykorzystanie posiadanych przez Gminy Niebylec zasobów endo i egzogenicznych w celu zapewnienia zrównoważonego, trwałego i równomiernie obejmującego wszystkie sołectwa rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego, służące także zapewnieniu komfortu, wysokiej jakości życia oraz dostępu do usług publicznych wszystkim mieszkańcom Gminy.

Zgodność ze Strategią rozwoju województwa - Podkarpackie 2030

Celem głównym strategii jest: Odpowiedzialne i efektywne wykorzystanie zasobów endo- i egzogenicznych regionu, zapewniające trwałe, zrównoważone i terytorialnie równomierny rozwój gospodarczy oraz wysoką jakość życia mieszkańców województwa.

Zgodność z Wojewódzkim Programem Pomocy Społecznej na lata 2024-2030

Cel główny: Zwiększenie efektywności systemu pomocy i integracji społecznej w województwie. Cele szczegółowe:

1. Rozwój systemu usług społecznych i aktywnych form pomocy w środowisku lokalnym.
2. Przeciwdziałanie ubóstwu.
3. Przeciwdziałanie bezdomności.
4. Zwiększenie i rozwój oferty form wsparcia dla seniorów.
5. Wzmocnienie potencjału oraz podniesienie kwalifikacji kadry pomocy i integracji społecznej.

Inne dokumenty strategiczne:

- *Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia;*
- *Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Podkarpackiego do 2030 roku*
- *Podkarpacki Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030*

II. PROCES WYPRACOWANIA STRATEGII

Do prac nad wypracowaniem Strategii zaproszeni zostali przedstawiciele instytucji publicznych i organizacji społecznych z terenu Gminy Niebylec.

1. Przebieg procesu wypracowania Strategii

Proces przygotowania dokumentu składał się z następujących etapów:

- organizacja procesu planowania strategicznego,
- diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Niebylec,
- planowanie działań,
- opracowanie dokumentu.

Diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Niebylec:

- analiza sytuacji społecznej w Gminie Niebylec w oparciu o dane instytucji i organizacji działających w Gminie i powiecie,
- analiza doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- dotychczasowa współpraca instytucji i organizacji społecznych na rzecz społeczności lokalnej,
- formułowanie wizji rozwoju społecznego Gminy Niebylec.

Analiza problemów społecznych oraz zasobów społecznych w Gminie Niebylec:

- identyfikacja i kategoryzacja problemów społecznych w Gminie Niebylec,
- określenie zasobów społecznych.

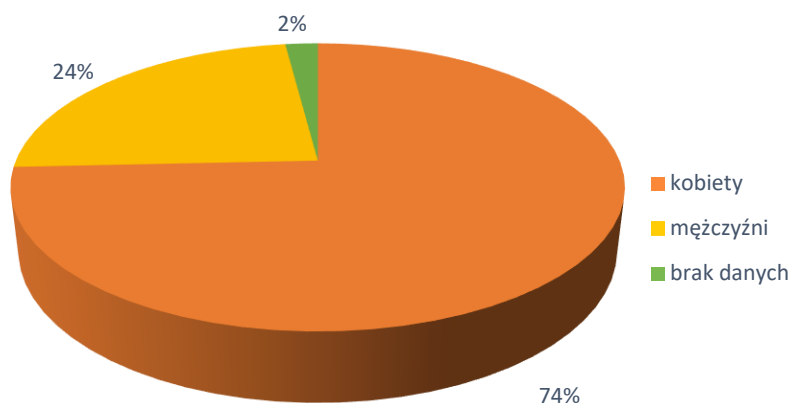
Formułowanie założeń strategii rozwiązywania problemów społecznych w oparciu o zasady rozwoju społecznego:

- formułowanie misji rozwoju społecznego w korelacji z wizją rozwoju Gminy Niebylec,
- formułowanie celów strategicznych,
- określanie celów oraz kierunków działań w Gminie Niebylec,
- określanie sposobu zarządzania realizacją strategii,
- ustalenie zasad monitoringu,
- opracowanie procedur ewaluacji.

Bazą do opracowania diagnozy społecznej zawartej w strategii były materiały i analizy statystyczne gromadzone przez instytucje takie, jak: Urząd Gminy Niebylec, baza danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu oraz wyniki anonimowych ankiet na temat występujących w Gminie problemów i oczekiwań.

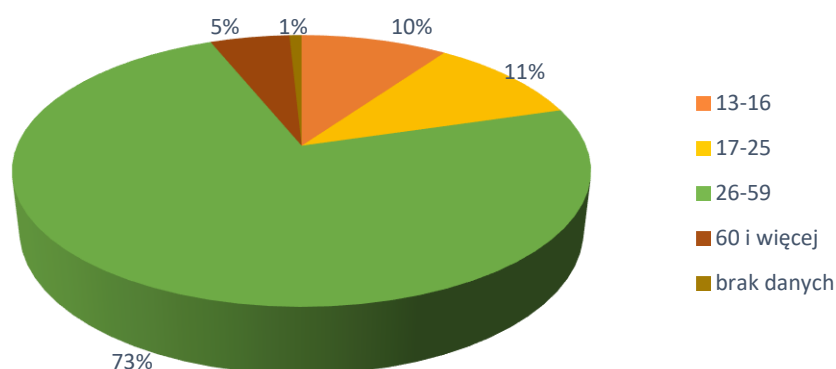
Elementem uspołecznienia procesu budowy SRPSGN, było przeprowadzenie badania ankietowego bazującego na metodologii CAWI (Computer Assisted Web Interview), skierowanego do mieszkańców - osób zainteresowanych uczestnictwem w życiu społecznym Gminy. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięło łącznie 245 osób (182 kobiety i 58 mężczyzn, w przypadku 5 ankiet brak wskazania).

Wykres 1. Udział respondentów ankiety w podziale na płeć. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

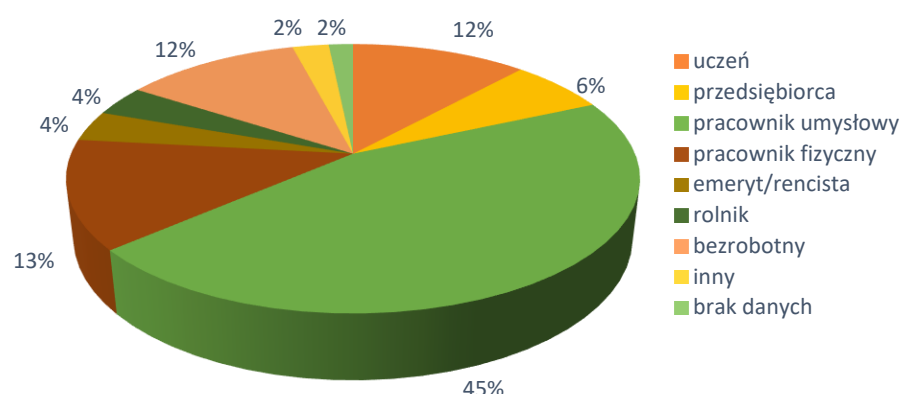
Najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby mieszczące się w przedziale 26-59 lat – 180 osób.

Wykres 2. Udział respondentów wg wieku. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

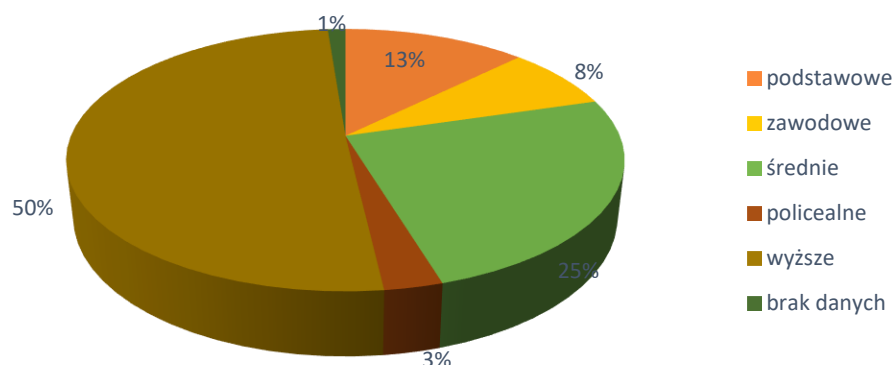
Pytani o aktywność zawodową mieszkańcy Gminy Niebylec deklarowali się najczęściej jako pracownik umysłowy (111 osób).

Wykres 3. Podział respondentów wg statusu zawodowego. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie wyższe (124 osoby).

Wykres 4. Podział respondentów wg poziomu wykształcenia. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację i efektywną realizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz samorządowych. Oparcie przygotowania dokumentu strategicznego o proces partycypacji społecznej gwarantuje rzetelną diagnozę oraz wypracowanie adekwatnych do zdiagnozowanych problemów kierunków realizacji strategii. Przedłożony materiał został opracowany przy merytorycznym wsparciu eksperta zewnętrznego – Agnieszki Wróblewskiej

III. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1. Położenie geograficzne

Rysunek 1. Umiejscowienie gminy Niebylec w powiecie strzyżowskim i województwie podkarpackim.
Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_strzy%C5%BCowski <https://rzeszow.stat.gov.pl/wojewodztwo-podkarpackie-podregiony-powiaty-gminy>

Gmina Niebylec położona jest w województwie podkarpackim, w południowo - wschodniej części powiatu strzyżowskiego. Gmina graniczy od wschodu z Gminą Lubenia i Gminą Błażowa, od południa z Gminą Domaradz, Gminą Jasienica Rosielna i Gminą Korczyna, od zachodu z Gminą Strzyżów, zaś od północy z Gminą Czudec. W skład gminy wchodzi 11 wsi: Baryczka, Blizianka, Gwoździanka, Gwoźnica Dolna, Gwoźnica Górna, Jawornik, Konieczkowa, Lutcza, Małówka, Niebylec, Połomia. Gmina zajmuje powierzchnię 104 km².

2. Historia

Miejscowość o nazwie Niebylec znana była już w 1485 r. Miasto założone zostało przez Mikołaja Machowskiego, na mocy przywileju króla Zygmunta Starego, wydanego we Lwowie 23 października 1509 roku, stanowiącego wynagrodzenie jego zasług. Po Machowskich właścicielami miasta byli Romerowie, Łempiccy, w połowie XVIII w. właścicielem miasta był Żyd Dawid Kranz, po nim Teofil Drzewicki. Ostatnim właścicielem Niebylca był Josef Ascher Wallach. Rangę miasta podniosło wybudowanie w 1646 roku kościoła z fundacji Janusza Romera, ówczesnego dziedzica i przeniesienie istniejącej

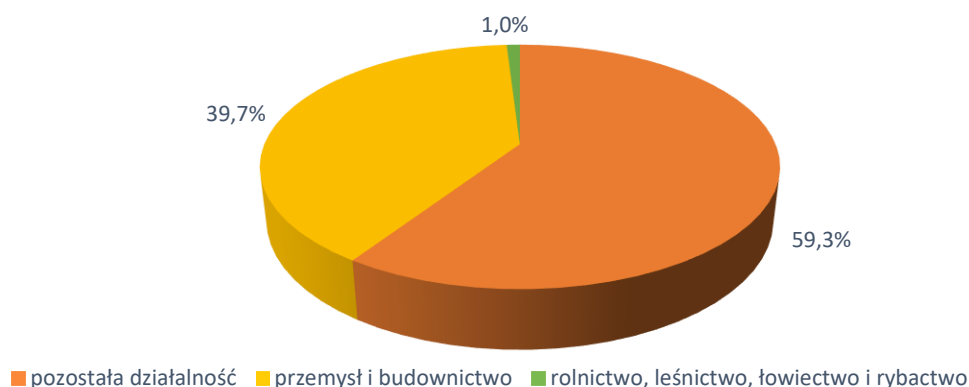
dotychczas parafii konieczkowskiej do Niebylca. W okresie XVII i XVIII wieku miasto i cała okolica doświadczana była przez liczne najazdy, pożary i epidemie. Po I rozbiórce Polski teren dzisiejszej gminy znalazł się w granicach zaboru austriackiego, w Królestwie tzw. Galicji i Lodomerii. Administracyjnie należał do powiatu rzeszowskiego w województwie lwowskim. Po wydaniu przez władze austriackie patentu, na mocy którego tworzone gminy i dominia, Niebylec stał się gminą miejską, pozostałe zaś miejscowości gminami wiejskimi. W 1928 r. w Niebylcu miał miejsce wielki pożar, w wyniku którego spłonęło całe miasto. Dla upamiętnienia tego wydarzenia wybudowano wówczas pomnik św. Floriana, istniejący po dzień dzisiejszy.

3. Gospodarka Gminy

3.1 Przedsiębiorczość

W 2024 roku na terenie Gminy Niebylec było zarejestrowanych 718 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON, spośród których 20 należało do sektora publicznego, a 692 do sektora prywatnego. W ramach wszystkich przedsiębiorstw 39,7% działa w ramach przemysłu i budownictwa, 1% to rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, a 59,3% wykonuje pozostałą działalność gospodarczą.¹

Wykres 5. Przedsiębiorstwa z terenu Gminy Niebylec. Podział według rodzajów działalności PKD 2007. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

W ramach sektora publicznego spośród 20 podmiotów 17 należy do państwowych i samorządowych jednostek prawa budżetowego. Z kolei sektor prywatny, to przede wszystkim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (602 jedn.), stowarzyszenia

¹ <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/tablica>

i organizacje społeczne (20 jedn.), spółki handlowe (26 jedn.), fundacje (2 jedn.), spółdzielnie (1 jedn.).

Odnosząc się do wskaźników podmiotów gospodarki narodowej (przyjętych dla celów porównawczych przez GUS, dane dostępne za 2024 rok), należy stwierdzić, że na 10 tys. ludności na terenie Gminy Niebylec przypada 705 firm. Na 100 osób w wieku produkcyjnym 9,82 osób fizycznych prowadzi działalność gospodarczą. Odnosząc się do fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych można stwierdzić, iż na 10 tys. mieszkańców przypada 22 tego typu podmiotów. Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kategoria	Jednostka miary	Wartość wskaźnika		
		2022	2023	2024
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	670	679	705
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	63	53	61
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	33	37	34
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	jed. gosp.	9,29	9,50	9,82
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	jed. gosp.	20	21	22
podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	jed. gosp.	104	87	101
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	jed. gosp.	110,3	112,6	117,1

4. Ludność Gminy

4.1 Demografia

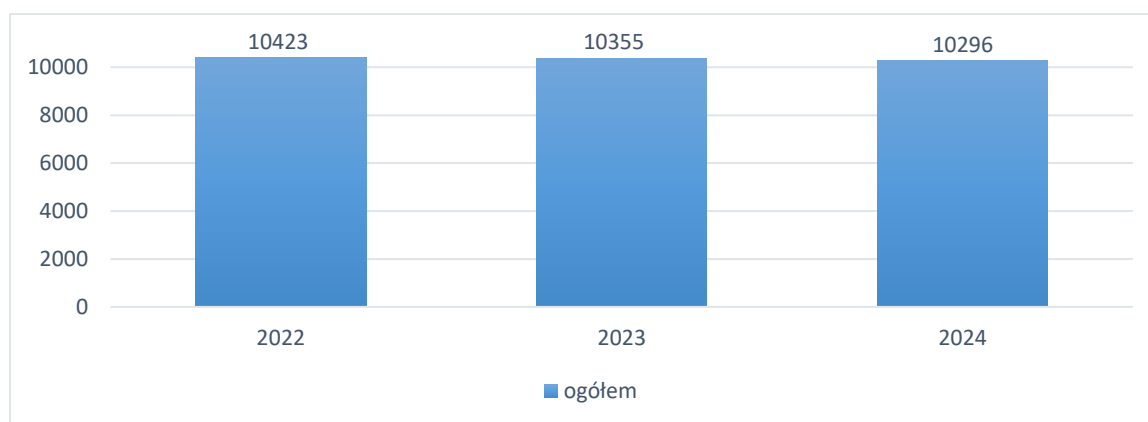
Na koniec 2024 roku gminę Niebylec zamieszkiwało 10296 osób. Na przestrzeni trzech lat liczba ludności stopniowo zmniejszała się. Gęstość zaludnienia w Gminie w 2024 roku wynosiła 97,6 osób na 1 km², współczynnik feminizacji w Gminie wynosił 102.

Tabela 2. Demografia Gminy Niebylec. Źródło: UG Niebylec.

Rok	2022	2023	2024
-----	------	------	------

Ogółem	10423	10355	10296
--------	-------	-------	-------

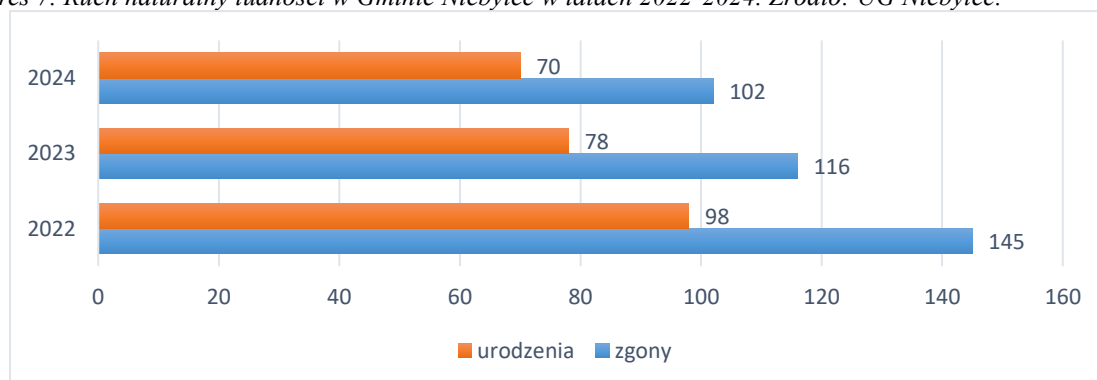
Wykres 6. Liczba ludności. Źródło: UG Niebylec.

Wśród ogólnej liczby mieszkańców dominującą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Według danych GUS w 2024 roku wśród mieszkańców Gminy Niebylec ponad połowa, to osoby w wieku produkcyjnym (60,2%), osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 18,6% ogółu, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 21,2% ludności. Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 66,2, współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi wynosi 27,4.

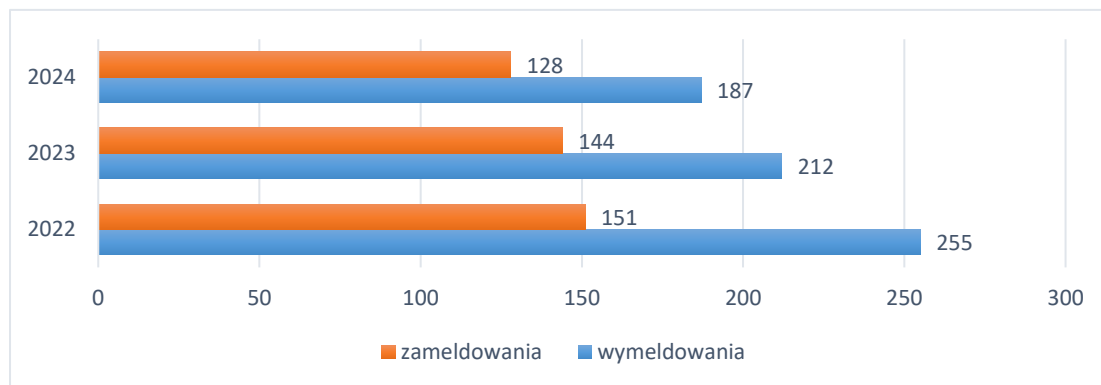
W latach 2022-2024 na terenie Gminy zanotowano ujemny przyrost naturalny. Ogólny bilans trzech lat wyniósł - 117 osób.

Wykres 7. Ruch naturalny ludności w Gminie Niebylec w latach 2022-2024. Źródło: UG Niebylec.

W przypadku salda migracji wskaźniki również są ujemne. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba wymeldowani przewyższała liczbę zameldowań. Saldo migracji dla lat 2022-2024 wynosiło - 231 osób.

Wykres 8. Migracje ludności na terenie Gminy Niebylec w latach 2022-2024. Źródło: UG Niebylec.

Podsumowując powyżej zaprezentowane wskaźniki demograficzne gminy należy zwrócić uwagę na ujemny przyrost naturalny gminy. Podobna sytuacja obserwowana jest w całej Polsce.

Niepokój na przyszłość może budzić fakt, że ponad 60% mieszkańców, to osoby w wieku produkcyjnym. Należą do nich zarówno mieszkający tu od urodzenia, jak i osoby, które wybrały Gminę na miejsce zamieszkania. Obecnie jest to korzystne dla rozwoju gospodarczego Gminy, ale jeśli powyższe niekorzystne trendy zostaną utrzymane, za kilka czy kilkanaście lat, liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie ogromnym obciążeniem dla osób w wieku aktywności zawodowej.

4.2 Poziom życia

W 2024 roku dochody budżetu gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły 7531,83 zł, przy wydatkach w wysokości 6927,67 zł. W 2024 roku w powiecie strzyżowskim średnie dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły 2761,52zł, przy wydatkach w wysokości 2607,83 zł, wydatki na pomoc społeczną w gminie w 2024 roku wynosiły 3072652,59 zł i są najniższe w powiecie.²

² <https://svs.stat.gov.pl/>

4.3 Mieszkalnictwo

Wydatki gminy w zakresie gospodarki mieszkaniowej wynosiły w 2024 roku 823581,74 zł, przy dochodach wynoszących 2243481,14 zł i były 3 spośród wszystkich gmin powiatu strzyżowskiego, natomiast dochody były najwyższe w powiecie. Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w Gminie Niebylec wynosi 99,5 m².³

Tabela 3. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Niebylec. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

	Jednostka miary	2022	2023	2024
Zasoby mieszkaniowe				
<i>mieszkania</i>	mieszk.	3 100	3 129	3 144
<i>izby</i>	izba	14 535	14 700	14 782
<i>powierzchnia użytkowa mieszkań</i>	m ²	306 601	311 019	312 891
Budynki mieszkalne w Gminie				
Ogółem	bud.	3 034	3 062	3 074
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne				
<i>wodociąg</i>	mieszk.	3 033	3 063	<i>b.d.</i>
<i>ustęp splukiwany</i>	mieszk.	2 849	2 879	<i>b.d.</i>
<i>łazienka</i>	mieszk.	2 749	2 779	<i>b.d.</i>
<i>centralne ogrzewanie</i>	mieszk.	2 412	2 442	<i>b.d.</i>
Mieszkania wyposażone w instalacje - w %				
<i>wodociąg</i>	%	97,8	97,9	<i>b.d.</i>
<i>ustęp splukiwany</i>	%	91,9	92,0	<i>b.d.</i>
<i>łazienka</i>	%	88,7	88,8	<i>b.d.</i>
<i>centralne ogrzewanie</i>	%	77,8	78,0	<i>b.d.</i>
Zasoby mieszkaniowe – wskaźniki				
<i>przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania</i>	m ²	98,9	99,4	99,5
<i>przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę</i>	m ²	29,8	30,4	30,7

³ <https://svs.stat.gov.pl/>

mieszkania na 1000 mieszkańców	mieszk.	301,2	305,4	308,6
--------------------------------	---------	-------	-------	-------

5. Infrastruktura społeczna Gminy Niebylec

5.1 Oświata

Na terenie gminy od 1 września 2024 roku funkcjonowało 9 samodzielnych szkół podstawowych oraz jeden zespół szkół, w skład w którego wchodzi szkoła podstawowa oraz przedszkole samorządowe. Od września 2025 roku w gminie zlikwidowano dwie szkoły. Przy wszystkich szkołach podstawowych istnieją oddziały przedszkole. Od maja 2024 r. działalność prowadzi też Żłobek Samorządowy w Niebylecu.

Tabela 4. Liczba uczniów i nauczycieli w szkołach na terenie gminy Niebylec. Źródło: UG Niebylec.

Lp.	Nazwa Szkoły	Liczba dzieci i młodzieży rok szkolny 2022/2023 (w tym dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego) dane na dzień 30.09.2022	Liczba nauczycieli rok szkolny 2022/2023 (dane na dzień 30.09.2022)	Liczba dzieci i młodzieży rok szkolny 2023/2024 (w tym dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego) dane na dzień 30.09.2023	Liczba nauczycieli rok szkolny 2023/2024 (dane na dzień 30.09.2023)	Liczba dzieci i młodzieży rok szkolny 2024/2025 (w tym dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego) dane na dzień 30.09.2024	Liczba nauczycieli rok szkolny 2024/2025 (dane na dzień 30.09.2024)
1	Baryczka	64(2)	19	64(2)	21	74(1)	25
2	Blizianka	32(2)	17	29(3)	17	23(4)	17
3	Gwoźnica Dolna	20	17	14	14	10	15
4	Gwoźnica Górna	95(7)	24	95(7)	26	105(8)	28
5	Jawornik	75(6)	23	82(5)	23	79(7)	23
6	Konieczkowa	98(3)	26	106(3)	31	119(5)	29
7	Lutcza1	160(3)	22	160(2)	23	168(4)	22
8	Lutcza2	31(3)	21	29(3)	19	26(2)	20
9	Niebylec	113(4)	21	112(3)	21	112(7)	25
10	Połomia	105(2)	26	111(2)	27	115(3)	26

W szkołach podstawowych prowadzona jest opieka i edukacja dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Uczęszczające do tych placówek dzieci

o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności (np. słabo widzące, słabo słyszące, upośledzone w stopniu lekkim i umiarkowanym, z rozpoznaniem autyzmem, z zespołem Aspergera, niepełnosprawności sprzężone, oraz niepełnosprawni ruchowo) uzyskują wsparcie poprzez organizowanie zajęć rewalidacyjnych oraz korekcyjno-kompensacyjnych. W roku szkolnym 2023/2024 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego było 41.

Szkoły podstawowe realizowały następujące projekty i programy dodatkowe:

- Program „LABORATORIA PRZYSZŁOŚCI” – wszystkie szkoły podstawowe;
- Program „POZNAJ POLSKĘ” – z wyjątkiem szkoły w Jaworniku;
- Narodowy program rozwoju czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 – Szkoła Podstawowa w Bliziance i Lutcza2;
- Pewna przyszłość i lepsze perspektywy – zajęcia rozwijające w SP Baryczka;
- Moje horyzonty – w SP Gwoźnica Górna;
- Wiem, działam, wzrastam – zajęcia rozwijające w Szkole Podstawowej w Jaworniku;
- Działam, Umieję, Wiem – zajęcia dodatkowe w Szkole Podstawowej w Konieczkowej;
- Wiem i potrafię – SP w Lutczy;
- Wyrównujemy braki, rozwijamy zdolności – szkoła przyszłości – SP w Niebylcu;
- SPRINTEM DO SUKCESU – SP w Połomi.

Na terenie Gminy funkcjonuje jedno odrębne Przedszkole Samorządowe w Niebylcu oraz Przedszkole Samorządowe w Lutczy, które wchodzi w skład Zespołu Szkół, a także 10 oddziałów przedszkolnych.

Tabela 5. Liczba dzieci i nauczycieli w przedszkolach na terenie gminy Niebylec. Źródło: UG Niebylec.

Lp.	Nazwa Przedszkola	Liczba dzieci rok szkolny 2022/2023 (w tym dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego) dane na dzień 30.09.2022	Liczba nauczycieli rok szkolny 2022/2023 (dane na dzień 30.09.2022)	Liczba dzieci rok szkolny 2023/2024 (w tym dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego) dane na dzień 30.09.2023	Liczba nauczycieli rok szkolny 2023/2024 (dane na dzień 30.09.2023)	Liczba dzieci rok szkolny 2024/2025 (w tym dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego) dane na dzień 30.09.2024	Liczba nauczycieli rok szkolny 2024/2025 (dane na dzień 30.09.2024)
1	Oddział przedszkolny przy SP Baryczka	9	3	14	3	16	3

2	Oddział przedszkolny przy SP Blizianka	5	3	7	4	5	3
3	Oddział przedszkolny przy SP Gwoźnica Dolna	3	3	4	3	4	3
4	Oddział przedszkolny przy SP Gwoźnica Górna	50	5	50	5	47(1)	6
5	Oddział przedszkolny przy SP Jawornik	24	3	18(1)	3	17(3)	5
6	Oddział przedszkolny przy SP Konieczkowa	21(1)	3	20(1)	5	16(2)	4
7	Oddział przedszkolny przy SP Lutcza1	18	3	17	4	19	4
8	Przedszkole Samorządowe w Lutczy	45	3	45	3	43(1)	4
9	Oddział przedszkolny przy SP Lutcza2	4	3	3	3	2	3
10	Oddział przedszkolny przy SP Niebylec	13	3	23(2)	5	14(1)	3
11	Oddział przedszkolny przy SP Połomia	49(1)	6	49(1)	6	46(3)	6
12	Przedszkole Samorządowe w Niebylecu	99(1)	12	100(1)	15	125(4)	18

W przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w latach 2022-2024 realizowany był Narodowy program rozwoju czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025.

Tabela 6. Infrastruktura edukacyjna w placówkach oświatowych na terenie gminy Niebylec. Źródło: UG Niebylec.

Nazwa placówki oświatowej	Hala sportowa	Sala gimnastyczna	Boisko sportowe	Plac zabaw	Silownia nanowietrzna	Pracownia informatyczna	Inne
SP w Baryczce	0	1	1	1	0	1	-
SP w Bliziance	0	0	1	1	1	1	-
SP w Gwoźnicy Dolnej	0	0	1	1	1	1	-
SP w Gwoźnicy Górnej	1	1	1	1	1	1	-
SP w Jaworniku	-	1	1	1	1	1	-
SP w Konieczkowej	0	1	1	1	1	1	boisko do koszykówki boisko do siatkówki plażowej
ZS w Lutczy	0	1	0	2	1	1	kort tenisowy

SP 2 w Lutczy	0	1	1	1	1	1	
SP w Niebylcu	1	0	1	0	1	1	-
SP w Połomi	0	2	1	1	1	1	-
Przedszkole w Niebylcu	-	1	-	w trakcie budowy	-	0	-

W Gminie Niebylec 1 maja 2024 r. rozpoczął swoją działalność pierwszy Żłobek Samorządowy w Niebylcu. Jest to nowoczesna placówka opiekuńczo-wychowawcza realizująca wiele zadań, mających na celu zapewnienie opieki dzieciom, wspieranie ich rozwoju psychofizycznego oraz współpracę z rodzicami w procesie wychowania dziecka. Wraz z utworzeniem żłobka, zaczęła również funkcjonować stołówka, której zadaniem jest przygotowywanie posiłków dla podopiecznych żłobka oraz przedszkoli i szkół na terenie gminy Niebylec.

Żłobek jest przystosowany do przyjęcia 54 dzieci w wieku od 1 do 3 roku życia. W okresie od 1 września 2024 r. do 31 sierpnia 2025 r. uczęszczało do niego 37 dzieci z których utworzono 2 grupy oddziałowe z podziałem na wiek. Od września 2025 do żłobka uczęszcza 24 dzieci.

W placówce zatrudnionych jest 15 osób: dyrektor, 4 opiekunki oraz pielęgniarka. W stołówce pracuje: kucharka, 5 pomocy kuchennych, intendentka oraz 2 kierowców rozwożących posiłki do jednostek oświatowych na terenie gminy.

Działalność Żłobka Samorządowego finansowana jest z budżetu Gminy oraz wpłat za żywienie i opiekę wnoszonych przez rodziców.

Instytucja realizuje zadania opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne dostosowane do potrzeb dzieci. Codzienna praca obejmuje między innymi:

- zapewnienie opieki w godzinach od 6:30 do 16:30,
- prowadzenie ewidencji dzieci uczęszczających do żłobka,
- konsultacje z rodzicami,
- organizację zajęć wspierających rozwój psychoruchowy, emocjonalny i społeczny,
- zajęcia dydaktyczne, ruchowe, muzyczne, plastyczne.

Organizowane są również różnego rodzaju uroczystości z okazji Dnia Dziecka, Świąt itd. Placówka realizuje swoje zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami, zapewniając dzieciom opiekę, bezpieczeństwo oraz potrzebne warunki do ciągłego rozwoju.

Celem działania Żłobka jest organizowanie i prowadzenie działalności opiekuńczej, wychowawczej oraz edukacyjnej, wspomagającej wyrównywanie szans rozwoju dzieci w wieku od ukończenia przez dziecko od 1 roku życia do lat 3. Do zadań Żłobka należy: 1)

zapewnienie dzieciom opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych, 2) organizacja optymalnych warunków do rozwoju osobowości, zdolności i zainteresowań dzieci oraz wspomagających ich indywidualny rozwój, 3) zapewnienie dzieciom właściwej opieki pielęgnacyjnej i edukacyjnej, 4) prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji dostosowanych do wieku i rozwoju psychomotorycznego dziecka poprzez prowadzenie dodatkowych zajęć umożliwiających dzieciom zniwelowanie deficytów, integrację, poszerzenie zainteresowań oraz nabycie dodatkowych umiejętności, 5) zapewnianie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu, dbanie o bezpieczeństwo w Żłobku oraz w czasie zajęć prowadzonych poza nim 6) rozwijanie samodzielności dziecka oraz wyrabianie właściwych nawyków higieny osobistej, 7) zapewnienie dzieciom w czasie pobytu w Żłobku wyżywienia odpowiedniego do wieku i dostosowanego do indywidualnych potrzeb dziecka, zawierającego niezbędne składniki pokarmowe zgodnie z obowiązującymi normami w tym zakresie, 8) wszechstronne rozwijanie indywidualnych zdolności dzieci odpowiednio do ich wieku lub rodzaju i stopnia niepełnosprawności, 9) kształtowanie u dziecka umiejętności współdziałania w grupie rówieśniczej, rozwijanie jego samodzielności oraz wyrobienie właściwych nawyków higieny osobistej, 10) wspomaganie indywidualnego rozwoju dzieci oraz wspomaganie rodziców w zakresie wychowania dziecka i rozpoznawaniu możliwości rozwojowego dziecka, 11) współpraca z rodzicami dzieci uczęszczających do Żłobka poprzez prowadzenie konsultacji i udzielanie porad w zakresie pracy z dziećmi, 12) w przypadku dzieci niepełnosprawnych, zadaniem żłobka oprócz zadań wymienionych w pkt 1-11 jest zapewnienie opieki dostosowanej do deficytów spowodowanych niepełnosprawnością dzieci poprzez stymulowanie ich prawidłowego rozwoju, uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym również wyrabianie umiejętności zachowania się w kontaktach z otaczającym środowiskiem.

5.2 Kultura

Gminny Ośrodek Kultury w Niebylcu

Gminny Ośrodek Kultury powstał w 1985 r. Do podstawowych zadań Gminnego Ośrodka Kultury należy między innymi:

- rozpoznawanie, rozbudzanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych.
- przygotowanie do odbioru i tworzenie wartości kulturalnych,
- kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze,

- organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej,
- organizowanie zespołowego uczestnictwa w kulturze,
- organizowanie form indywidualnej aktywności kulturalnej,
- organizowanie imprez kulturalnych.

W Gminnym Ośrodku Kultury zatrudnionych jest siedmiu pracowników: dyrektor placówki, instruktor tańca (etat), główna księgowa (1/2 etatu), instruktor teatru (etat), akustyk-instruktor muzyki (etat), instruktor siłowni - koordynator sportu (etat), pracownik administracyjny, prowadzący jednocześnie redakcję „Głosu Niebylca” (etat) oraz pracownik gospodarczy (etat). Dodatkowo zatrudniono na umowę zlecenie instruktora muzyki, prowadzącego zespoły muzyczne, działające przy GOK: kapelę ludową „Jany”, „Trio Galicyjskie” oraz Slavia Dixieland Band Niebylec, instruktorów tańca zajęć plastycznych. Placówka organizuje szereg wydarzeń kulturalnych, takich jak: wystawy, koncerty, festiwale, przeglądy czy konkursy.

Najważniejsze imprezy cykliczne organizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Niebylcu to: Koncert Noworoczny, Powiatowy Przegląd Zespołów Tanecznych „RYTM, MUZYKA, TANIEC”, spotkanie z okazji Dnia Kobiet i Dnia Mężczyzny, obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, organizacja Święta Rodziny, Gminny Dzień Seniora, Dni Gminy Niebylec, Dożynki Powiatowo-Gminne w Niebylcu, uroczystość Odzyskania Niepodległości w Niebylcu, Niebyleckie Impresje Jazzowe. GOK wydaje również kwartalnik „Głos Niebylca” – źródło informacji o wydarzeniach, ludziach i kulturze gminy. W gminie działa wielu twórców ludowych – malarzy, rzeźbiarzy, poetów, rękodzielników – promujących dziedzictwo regionu. Ich dorobek prezentowany jest na licznych wystawach lokalnych i regionalnych. GOK wspiera również Koła Gospodyń Wiejskich oraz stowarzyszenia działające na rzecz kultywowania tradycji, m.in. przez udział w dożynkach, kiermaszach czy wystawach.

Gminna Biblioteka Publiczna w Niebylcu

Gminna Biblioteka Publiczna znajduje się w zabytkowym budynku byłej synagogi. Biblioteka posiada trzy Filie w Gwoźnicy Górnej, Lutczy i Połomi. Filia GBP w Gwoźnicy Górnej mieści się w budynku Ośrodka Zdrowia, w Lutczy w budynku Zespołu Szkół im. Św. Rodziny, w Połomi w budynku Domu Strażaka. Według stanu na koniec 2024 roku Gminna Biblioteka Publiczna posiadała łącznie 61409 woluminów, w tym 28809 w Gminnej Bibliotece Publicznej, 11310 w Filii w Lutczy, 11010 w Filii w Połomi oraz 10280 woluminów w Gwoźnicy Górnej. Łącznie w bibliotekach gminy zatrudnionych było osiem osób (stan na 2024 rok), w tym sześć na stanowiskach bibliotekarskich.

W 2024 roku biblioteki odwiedziło 16660 osób, w tym 8067 osób w siedzibie głównej i 8593 osób w filiach. Pozyskano 1802 książek za kwotę 48698,40 zł. Ze środków organizatora zakupiono 1098 książek za kwotę 24 053,94 zł.

Obok podstawowej działalności statutowej biblioteki, placówka prowadzi działalność kulturalną. GBP jest organizatorem wydarzeń kulturalnych, spotkań autorskich oraz posiada bogatą ofertę zajęć dla dzieci. W ramach ogólnopolskiej kampanii „Mała książka – wielki człowiek” realizowany był projekt dla dzieci w wieku przedszkolnym.

5.3 Służba zdrowia

Na terenie gminy usługi medyczne w ramach podstawowej opieki zdrowotnej świadczy NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej S.C. w Niebylcu.

Problemy zdrowotne, które najczęściej zgłaszają pacjenci Ośrodka to:

- choroby krążenia, w tym nadciśnienie,
- cukrzyca,
- choroby tarczycy,
- choroby układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej,
- nowotwory.

W ramach profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży prowadzone są wizyty patronażowe położnych u niemowląt do 6 tygodnia życia, wizyty patronażowe u niemowląt wykonywane przez pielęgniarki do 1 roku życia, profilaktyczne badania lekarskie (bilans zdrowia) oraz szczepienia ochronne dzieci i młodzieży, w tym przeciwko HPV.

W roku 2024 w ramach pracy Przychodni POZ w Niebylcu, Gwoźnicy Górnej, Połomi oraz Lutczy zostało udzielonych 56071 porad.

5.4 Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych Gminie z zakresu pomocy społecznej. Zadaniem Ośrodka jest:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji;

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz doprowadzenia do możliwie pełnego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem.

Ośrodek realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej zlecone samorządowi gminnemu i zadania własne w trybie określonym przepisami ogólnie obowiązującymi. Realizując zadania pomocy społecznej GOPS współpracuje z różnymi instytucjami w celu pomocy podopiecznym, m.in. z: Urzędem Gminy, policją, szpitalami, GKRPA, szkołami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądem, kuratorami sądowymi, PCPR, Powiatowym Urzędem Pracy, ZUS, KRUS, US, zakładami karnymi, ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ośrodkami szkolno-wychowawczymi, Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, kościołem, organizacjami pozarządowymi, służbą zdrowia, prokuraturą.

Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylecu w 2024 roku liczyła 11 osób, w tym: dyrektor, 4 pracowników socjalnych, księgowa, asystent rodziny, referent, 2 inspektorów ds. świadczeń rodzinnych, sprzątaczkę. W ramach umów zlecenia zapewniano obsługę BHP, obsługę prawną, pełnienie funkcji inspektora danych osobowych, obsługę informatyczną, 2 osoby świadczyły specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci. Wśród pracowników 2 osoby posiadają specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

W 2024 roku pomoc i wsparcie w gminie Niebylec z pomocy społecznej w 2024 roku uzyskało 306 osób, co stanowiło 2,91% wszystkich mieszkańców gminy. W stosunku do 2023 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zwiększyła się o 52 osoby, natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 11 osób. Wskaźnik deprywacji lokalnej w 2024 roku wyniósł 1,77% i był niższy o 0,1 punktu procentowego w stosunku do roku 2023.

Tabela 7. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia. Źródło: dane GOPS Niebylec.

Rok	2022	2023	2024
Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia			
Liczba osób	289	254	306
Osoby, którym przyznano świadczenie			
Liczba osób W tym:	201	192	182
Osoby długotrwale korzystające	96	91	90

Wiek 0-17	69	63	43
Wiek produkcyjny	111	103	115
Wiek poprodukcyjny	21	26	24
Liczba rodzin	142	131	140
Liczba osób w rodzinach	347	299	306

W latach 2022-2024 liczba osób, którym udzielono wsparcia była zmienna.

Tabela 8. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną. Źródło: dane GOPS Niebylec.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
<i>Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)</i>			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	201	192	181
Liczba rodzin	142	131	140
Liczba osób w rodzinach	347	299	306
<i>osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie pieniężne</i>			
Liczba osób ogółem	120	115	124
Liczba rodzin	119	112	122
Liczba osób w rodzinach	274	240	259
<i>osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie niepieniężne</i>			
Liczba osób ogółem	84	79	59
Liczba rodzin	47	46	38
Liczba osób w rodzinach	192	176	138

Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej zmniejszyła się o 9,95%. Podobnie tendencje spadkową odnotowano w powiecie i województwie.

Tabela 9. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji. Źródło: OZPS Gminy Niebylec.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Gmina	201	192	181
Powiat (średnia)	320	300	279
Województwo (średnia)	350	344	322

Jedną z form pomocy oferowaną przez GOPS jest praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Jest ona ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny i świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na uzyskiwany dochód. Pracownicy socjalni pomagają również osobom i rodzinom w załatwianiu spraw urzędowych, m.in.: rent, emerytur, zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, uzyskania alimentów. Uczestniczą w rozwiązywaniu problemów środowisk zagrożonych uzależnieniami, środowisk będących w konflikcie z prawem, środowisk z przemocą, bezrobotnych, z niepełnosprawnościami oraz rodzin dotkniętych innymi problemami.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej, może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Tabela 10. Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem (liczba rodzin)	4	46	43
- liczba osób w rodzinach	6	98	115
- w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej (liczba rodzin)	1	18	25

Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba rodzin objętych pracą socjalną była zmienna, najwięcej rodzin objęto pracą socjalną w 2023 roku.

GOPS w Niebylecu realizuje Program „Posiłek w szkole i w domu”. Głównym założeniem Programu jest zapewnienie pomocy zarówno dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach. Wsparcie oferowane jest w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Tabela 11. Świadczenia przyznane w zakresie realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”. Źródło: Dane OZPS, GOPS w Niebylecu.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób pobierających zasiłek celowy	60	67	81

kwota świadczeń	64510 zł	99150 zł	144400 zł
liczba osób korzystająca z posiłku	69	63	45
kwota świadczeń	34347 zł	60376 zł	32392 zł

GOPS realizuje również ustawowo odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej mieszkańców z terenu Gminy Niebylec. W 2022 roku 12 osób wymagających całodobowej opieki z powodu choroby i niepełnosprawności przebywało w domu pomocy społecznej. Koszty gminy z tytułu odpłatności za pobyt w DPS wyniosły 406870 zł. W 2023 roku w DPS przebywało również 12 osób, a odpłatności za pobyt w DPS wyniosły 428223 zł. W 2024 roku 10 osób przebywało w domu pomocy społecznej. Koszty gminy z tytułu odpłatności za pobyt w DPS wyniosły 518242 zł.

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni, nie mogą takiej opieki zapewnić. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb danej osoby/rodziny. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W latach 2022-2024 z usług opiekuńczych korzystało corocznie 11 osób. Usługi świadczone były w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej przez opiekunkę zatrudnioną przez Polski Komitet Pomocy Społecznej w Krośnie. Za świadczone usługi opiekuńcze wszystkie osoby ponoszą odpłatność naliczaną zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Nr XVII/103/2012 z dnia 28 maja 2012 roku w sprawie ustalenia odpłatności. Odpłatność jest uzależniona od sytuacji materialnej osób, którym usługi zostały przyznane.

W 2022 roku z usług opiekuńczych skorzystało 11 osób w wymiarze 1689 godzin na łączny koszt 46 448,00 zł, koszt jednej godziny w 2022 roku wynosił 27,50 zł. W 2023 roku 11 osób korzystało z usług opiekuńczych w wymiarze 1675 godzin na łączny koszt 55 275,00 zł, koszt jednej godziny w 2023 roku wynosił 33,00 zł. W 2024 roku z usług opiekuńczych korzystało 11 osób, w wymiarze 1763 godzin na łączny koszt 68 757,00 zł, koszt jednej godziny w 2024 roku wynosił 39,00 zł.

W latach 2022-2024 GOPS realizował projekt socjalny „Paczka świąteczna”, w ramach którego pracownicy socjalni przygotowywali i dostarczali paczki dla osób pobierających zasiłek stały. Przygotowano w roku 2022- 28 paczek, 2023 rok – 24 paczki, 2024 rok – 30 paczek.

GOPS w Niebylcu we współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Krośnie realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2021-2027. Podprogram 2024+. Był także realizatorem Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Dystrybucja żywności w ramach ostatniego Podprogramu 2021 Plus w ramach Programu zakończyła się we wrześniu 2023 roku. GOPS od kilku lat zajmuje się rozprowadzaniem żywności. W 2022 roku w ramach Programu zostało zakwalifikowanych 498 osób, w 2023 roku – 395 osób, w 2024 roku – 345 osób.

GOPS w Niebylcu realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.). W ramach wypłaconych świadczeń wypłacono: zasiłek rodziny wraz z dodatkami, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie rodzicielskie, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka oraz opłacano składki emerytalno - rentowe oraz zdrowotne od świadczeń opiekuńczych. Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Tabela 12. Wydatki na zasiłki rodzinne 2022-2024. Źródło: Dane OZPS w Niebylcu.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba rodzin pobierających zasiłek	233	183	133
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, w zł	1 185 855,06	882 202,26	636 485,98

Na przestrzeni trzech lat odnotowano znaczący spadek kwoty wypłaconych zasiłków rodzinnych.

GOPS w Niebylcu wykonuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025 poz. 438). Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Wnioski o przyznanie świadczeń wraz z zaświadczeniem o bezskuteczności egzekucji składa się bezpośrednio do

organu realizującego. W ostatnich trzech latach liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego była zbliżona.

Tabela 13. Informacje na temat rodzin i osób korzystających ze świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Źródło: dane GOPS Niebylec.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	22	23	22
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	12	12	12
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	123211 zł	130400 zł	127085 zł

W ramach świadczeń GOPS oferuje świadczenia w ramach programu wsparcia dla rodzin na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Jednorazowe świadczenie Za życiem, w wysokości 4000 zł przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie to przyznawane jest niezależnie od dochodu. W roku 2022 i 2023 nie wypłacono świadczenia, w 2024 roku wypłacono po 1 świadczeniu w kwocie 4000,00 zł.

Ośrodek realizuje również zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych. W 2022 roku złożono 172 wnioski o wydanie KDR. Zamówiono 327 kart tradycyjnych i 347 elektronicznych. Wydano 223 kart dla rodziców i 85 dla dzieci. Łączny koszt realizacji tego zadania wyniósł 2 705,00 zł. W 2023 roku złożono 163 wnioski o wydanie KDR. Zamówiono 319 kart tradycyjnych i 321 elektronicznych. Wydano 308 kart dla rodziców i 78 dla dzieci. Łączny koszt realizacji tego zadania wyniósł 2 886,00 zł. W 2024 roku złożono 163 wnioski o wydanie KDR. Zamówiono 110 kart tradycyjnych i 111 elektronicznych. Łączny koszt realizacji tego zadania wyniósł 810,00 zł.

Korpus Wsparcia Seniorów

GOPS w Niebylecu był realizatorem Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”, który jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Polską zachodzące procesy demograficzne, oraz jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnym ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

W 2022 roku celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w związku z otrzymaniem dotacji w łącznej wysokości 39 764,00 zł (MODUŁ I – 2 000,00 zł i MODUŁ II – 37 764,00 zł) z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, finansowanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568, z późn. zm.) realizował Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022. W ramach realizacji zadania zakupiono 30 opasek bezpieczeństwa, na zadanie wydatkowano kwotę 27 613,08 zł. Rzeczywista liczba zgłoszeń do dyspozytora przy użyciu opaski bezpieczeństwa to 35, z tego zakończonych udzieleniem wsparcia przez telefon – 34. Jedno zgłoszenie zakończyło się interwencją służb ratunkowych.

W 2023 roku GOPS otrzymał dotację z budżetu państwa w wysokości 4 800,00 zł (MODUŁ II – 4800,00 zł) realizował Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023. Kwota dotacji stanowi nie więcej niż równowartość 80% kwalifikowanych wydatków zadania ogółem. Program był realizowany do 31 grudnia 2023 roku, w ramach realizacji zadania korzystano z posiadanych opasek bezpieczeństwa, a na zadanie wydatkowano kwotę 3 220,00 zł. Rzeczywista liczba zgłoszeń do Zespołu Ratownictwa Medycznego przy użyciu opaski bezpieczeństwa to 2, liczba wciśniętych SOS to 6, natomiast liczba połączeń do Telecentrum oraz z Telecentrum wsparcia przez telefon: 16.

Natomiast w 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu otrzymał dotację z budżetu państwa w wysokości 3840,00 zł (MODUŁ II – 4800,00 zł) i realizował Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024. Na zadanie wydatkowano kwotę 960,00 zł. Rzeczywista liczba zgłoszeń do Zespołu Ratownictwa Medycznego przy użyciu opaski bezpieczeństwa to 1, liczba wciśniętych SOS to 1, natomiast liczba połączeń do Telecentrum oraz z Telecentrum przez telefon: 19.

Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Adresatami Programu są: dzieci do ukończenia 16 roku życia

posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie: o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Program zapewniał usługi asystencji osobistej osobie z niepełnosprawnością świadczone przez asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej: wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowania w życiu społecznym. Usługi dla mieszkańca były świadczone nieodpłatnie. Koszty zatrudnienia asystenta, środki ochrony, dojazdu były finansowane z Programu.

W ramach Programu usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością od marca 2022 roku przyznano łącznie 15 osobom, w tym 1 dziecku. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej to 160 810,01 zł. W ramach kolejnego Programu usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością od marca 2023 roku przyznano łącznie 23 osobom, w tym 1 dziecku. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu to 257 490,74 zł. Natomiast usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością od stycznia 2024 roku przyznano łącznie 30 osobom, w tym 1 dziecku. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej to 412 925,10 zł.

Opieka Wytechnieniowa

W latach 2023-2024 GOPS w Niebylcu realizował Program Opieka Wytechnieniowa, edycja 2023 i 2024. Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami z niepełnosprawnością posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytechnieniowej. W 2023 roku 5 osób korzystało z Programu. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu wyniosła 36 815,41 zł w

tym: na realizację usług opieki wychowawczej 36 219,25 zł i koszty obsługi Programu wydatkowano środki w wysokości 596,16 zł. W 2024 roku usługi opieki wychowawczej przyznano 10 osobom. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu wyniosła 60 885,35 zł w tym: na realizację usług opieki wychowawczej 59 855,40 zł i koszty obsługi Programu wydatkowano środki w wysokości 1029,95 zł.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Niebylec

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania Gminy wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez realizację zadań własnych Gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych jest to szereg planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do ich wypełniania. Zgodnie z art.176 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Niebylec na lata 2025 – 2027 został przyjęty UCHWAŁA NR IX/93/2024 Rady Gminy Niebylec z dnia 30 grudnia 2024 roku. Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest poprawa sytuacji społecznej rodzin, które są zagrożone wykluczeniem społecznym poprzez stworzenie odpowiednich warunków do ich funkcjonowania. Jego głównymi kierunkami działań są:

1. diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin, w efekcie otrzymamy sprecyzowaną wiedzę na temat rodzin wymagających pomocy GOPS,
2. zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin poprzez: przyznawanie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym takiego wsparcia, pokrywanie opłat związanych z dożywianiem dzieci w szkole, efektem, czego będzie poprawa bytu rodziny i zapobieganie jej rozpadowi oraz umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
3. monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci i rodzin wymagających wsparcia, efektem, czego, będzie nauka i przyswojenie wiedzy przez rodziców i dzieci w zakresie działań prozdrowotnych,
4. podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym,
5. zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psychologów, logopedów, prawników, co wpłynęłoby na podniesienie umiejętności wypełniania ról rodzicielskich i poprawę zdolności wychowawczych rodziców, zwiększenie możliwości rozwoju dzieci i młodzieży.

6. podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących w rodzinach dotkniętych przemocą, alkoholizmem poprzez tworzenie i realizację programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Niebylec

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii na terenie gminy Niebylec na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Nakłada ona na gminę obowiązek podejmowania szeregu działań zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu, podejmowania i wspierania przedsięwzięć w celu zmiany obyczaju sposobu picia alkoholu, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu oraz pomoc osobom uzależnionych od alkoholu, zagrożonych uzależnieniem jak również ich rodzinom. Podobnie ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii nakazuje szereg zadań, które obejmują między innymi zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, udzielanie rodzinom dotkniętym problemem narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Niebylec na rok 2025 został przyjęty Uchwałą Nr IX/86/2024 Rady Gminy Niebylec z dnia 30 grudnia 2024 roku. Celem głównym Gminnego Programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Niebylec oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Głównymi odbiorcami programu są: dzieci i młodzież szkół podstawowych, młodzież szkół średnich, osoby uzależnione, rodziny osób uzależnionych, osoby zajmujące się wychowaniem i profilaktyką w szkołach oraz społeczność lokalna. Zadania Gminnego Programu:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii oraz problemy uzależnień behawioralnych pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, problemu narkomanii i uzależnień od innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Podstawowym zadaniem komisji oraz głównym celem jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych i narkotyków oraz zmiany struktury ich spożywania. Zapobieganie powstaniu nowych problemów wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami. Komisja poprzez swoją działalność zajmuje się wspieraniem osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowaniem zdrowego stylu życia oraz pomaga rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Ponadto realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, do których należy:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe);
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych itp.

W gminie funkcjonuje Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie (w każdą drugą i czwartą sobotę miesiąca). W Punkcie były konsultowane osoby dorosłe, dzieci i młodzież będące w trudnej sytuacji życiowej. Klienci byli zgłaszani i kierowani do Punktu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, dyrektorów i nauczycieli szkół, a także zgłaszali się sami. Niektórzy klienci Punktu byli kierowani na konsultacje specjalistyczne do poradni zdrowia psychicznego, ośrodków odwykowych, poradni psychologiczno – pedagogicznych i neurologicznych, gdyż wymagali wielospecjalistycznej opieki. W Punkcie Konsultacyjnym mieszczącym się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Niebylcu świadczył usługi również drugi psycholog zatrudniony w celu wsparcia osób uzależnionych i ich rodzin według potrzeb. Najczęściej zgłaszane problemy to kłopoty w szczerej komunikacji z bliskimi, zaburzenia poczucia własnej wartości, trudności w utrzymaniu abstynencji, bezsilność i brak pomysłów na wyjście z sytuacji, objawy depresji, a także kłopoty w regulowaniu emocji.

Komisja współpracowała systematycznie z Zespołem Interdyscyplinarnym, Centrum Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Rzeszowie, Centrum Pomocy Rodzinie, Punktem Konsultacyjnym i Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Strzyżowie. W 2024 roku Komisja odbyła 12 posiedzeń, w toku których podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec 6 osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu. Do sądu złożono 6 wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych. W 2023 roku GKRPA odbyła 15 posiedzeń, wobec 17 osób uzależnionych od alkoholu podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu. Przeprowadzono 19 rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami skierowanymi do Komisji. Do sądu złożono 7 wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych. W 2022 roku odbyło się 12 posiedzeń, wobec 6 osób uzależnionych od alkoholu podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu. Przeprowadzono 3 rozmowy interwencyjno – motywacyjne z osobami skierowanymi do Komisji. Do sądu złożono 4 wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych.

W latach 2022 – 2024 w ramach działań profilaktycznych GKRPA zorganizowała i sfinansowała warsztaty profilaktyczne w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków dla uczniów szkół z terenu Gminy Niebylec oraz współfinansowała wstęp na widowisko profilaktyczne. Ponadto Komisja zorganizowała zajęcia nauki pływania dla uczniów szkół

podstawowych z terenu gminy Niebylec w obiekcie krytej pływalni mieszczącej się w Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji w Strzyżowie. W ramach współpracy z placówkami kulturalno – oświatowymi Komisja udzieliła wsparcia finansowego wydarzeń artystycznych i sportowych w ramach profilaktyki alternatywnej ze szczególnym ukierunkowaniem na działalność dzieci i młodzieży szkolnej. Dofinansowano imprezy kulturalno – rozrywkowe, zorganizowano warsztaty o tematyce profilaktycznej dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Niebylec. Przeprowadzono kampanię programu profilaktycznego „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Przekazano środki na doposażenie szkół i innych placówek w pomoce dydaktyczne – terapeutyczne oraz sprzęt do realizacji zajęć i aktywnego spędzania wolnego czasu. Dodatkowo sfinansowano zakup nagród na szkolne konkursy. Przeznaczono również środki na wyposażenie świetlic w Lutczy oraz Konieczkowej, a także na urządzenie i doposażenie placu zabaw w Gwoździance i Gwoźnicy Górnej. Na realizację zadań zawartych w Programie wykorzystane zostały środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Niebylec na lata 2025-2030

Poprzedni Program (na lata 2016-2025) został przyjęty Uchwałą Nr XXIII/99/2016 Rady Gminy Niebylec z dnia 6 września 2016 roku, a obecny Uchwałą Nr XI/103/2025 Rady Gminy Niebylec z dnia 28 lutego 2025 r. Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności działań pomocowych wobec rodzin dotkniętych problemem przemocy na terenie gminy Niebylec. Zgodnie z zapisami Programu monitoring i ewaluacja programu jest prowadzona przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Zespół Interdyscyplinarny

Zadaniem ZI jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, diagnozowanie problemu przemocy, podejmowanie działań profilaktycznych, rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, a także inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc. Zespół działa na podstawie Uchwały Nr LV/361/2023 Rady Gminy Niebylec z dnia 22 czerwca 2023 r., w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Niebylec. Określa ona szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Niebylec z dnia 12 września 2023 r. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu (GOPS),
- Posterunku Policji w Niebylcu,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niebylcu,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Strzyżowie,
- Przychodni Medycyny Rodzinnej w Niebylcu,
- Oświaty - pedagog szkolny,
- Towarzystwa Miłośników Ziemi Niebyleckiej.

Celem powołania Zespołu Interdyscyplinarnego jest szybsze i skuteczniejsze podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa, wstrzymanie zjawiska przemocy, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb, w tym realizacja Procedury „Niebieskiej Karty”. Procedura „Niebieskie Karty” jest to szereg działań mających zapewnić bezpieczeństwo osobie doświadczającej przemocy domowej. W ramach jej działań podejmowane są czynności przez przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania, w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 roku oraz porozumień zawartych między Wójtem Gminy Niebylec, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu. W 2022 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu (marzec, maj, wrzesień, grudzień), podczas których rozmawiano na temat zjawiska przemocy w gminie Niebylec, planowano bieżące działania, analizowano „Niebieskie Karty”. Członkowie Zespołu diagnozowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwość udzielenia odpowiedniego wsparcia danej rodzinie. W 2022 roku do przewodniczącego Zespołu wpłynęło 10 formularzy „Niebieskich Kart”, a przemoc dotyczyła ogółem 9 rodzin. Najczęściej zgłaszanymi formami przemocy była przemoc psychiczna i fizyczna. Przewodniczący Zespołu utworzył 9 grup roboczych do pracy w danej rodzinie, ponadto kontynuowano pracę 5 grup roboczych utworzonych w 2021 roku. Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono:

- 2 formularze „Niebieskie Karty” część C (z osobami doświadczającymi przemocy),
- 2 formularze „Niebieskie Karty” część D (z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy).

W 2023 roku odbyły się 4 spotkania Zespołu, wpłynęło 15 formularzy „Niebieskie Karty”, przemoc dotyczyła ogółem 13 rodzin. Najczęściej zgłaszanymi formami przemocy była

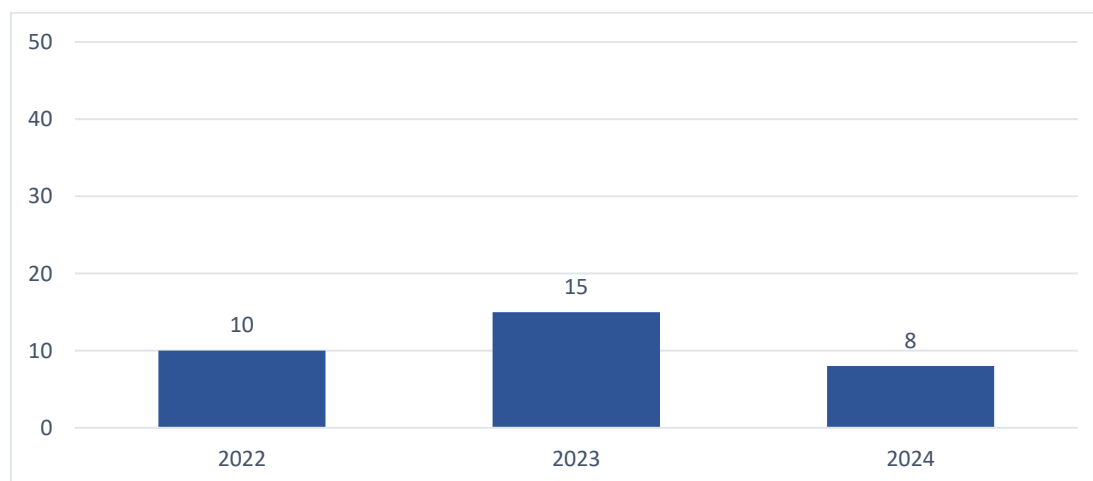
przemoc psychiczna i fizyczna. Powołano 13 grup roboczych oraz kontynuowano pracę w 3 grupach utworzonych w roku poprzednim. Spotkania grup roboczych odbywały się raz w miesiącu. Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono:

- 10 formularzy „Niebieskie Karty” część C (z osobami doświadczającymi przemocy),
- 4 formularze „Niebieskie Karty” część D (z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy).

W 2024 roku odbyły się 24 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. W styczniu, marcu, maju, lipcu, wrześniu i listopadzie odbyły się spotkania stacjonarne w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Natomiast pozostałe miały charakter obiegowy, w związku z głosowaniem nad przyjęciem uchwał w wyniku, których powoływane i poszerzane były grupy diagnostyczno-pomocowe, pracujące nad realizacją prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”. Podczas stacjonarnych posiedzeń planowano bieżące działania Zespołu, analizowano „Niebieskie Karty”. Członkowie Zespołu diagnozowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwość udzielenia odpowiedniego wsparcia danej rodzinie. Do Zespołu wpłynęło 8 formularzy „Niebieskie Karty”. Przewodniczący Zespołu utworzył 8 grup diagnostyczno-pomocowych do pracy w danej rodzinie, ponadto kontynuowano pracę 2 grup diagnostyczno-pomocowych utworzonych w 2023 roku. Spotkania grup diagnostyczno-pomocowych odbywały się co najmniej raz w miesiącu. Z każdego spotkania grupy diagnostyczno-pomocowej sporządzany był protokół. Podczas posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych sporządzono:

- 7 formularzy „Niebieskie Karty” część C (z osobami doświadczającymi przemocy),
- 7 formularzy „Niebieskie Karty” część D (z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy).

Wykres 9. Liczba wszczętych procedur NK- A w latach 2023-2024. Źródło: Dane GOPS Niebylec.

5.5 Bezpieczeństwo publiczne

Policja

Teren Gminy Niebylec obsługiwany jest przez policjantów Posterunku Policji w Niebylcu. W Posterunku Policji jest zatrudnionych 6 funkcjonariuszy.

Dane obrazujące stan bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy Niebylec na przestrzeni trzech lat przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 14. Liczba odnotowanych zdarzeń na terenie gminy Niebylec w latach 2022-2024. Źródło: Posterunek Policji w Niebylcu.

Wybrane kategorie	2022	2023	2024
Kradzież	7	3	6
Włamanie	1	7	0
Rozbój	0	0	0
Uszkodzenie mienia	9	7	4
Oszustwo, w tym Internetowe	10	8	11
Przywłaszczenie	1	1	6
Groźba karalna	5	4	8
Niestosowanie się do zakazu sądowego	3	2	5
Nietrzeźwy kierujący pojazdem mechanicznym	13	6	6
Uszkodzenie ciała	3	5	2
Pobicie	0	1	0
Przestępstwa narkotykowe	1	0	0

W ostatnich trzech latach najczęściej przestępstw odnotowano w kategorii oszustwo, w tym oszustwo Internetowe.

Na terenie Gminy Niebylec funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie podjęli łącznie 735 interwencji, z czego 81 – interwencje domowe, zaś 654 to interwencje pozostałe. W 2024 na terenie gminy miało miejsce 9 wypadków drogowych i 113 kolizje, w których 1 osoba poniosła śmierć, a 9 zostało rannych.⁴

⁴ Raport o stanie gminy za 2024 rok.

Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie Gminy funkcjonuje 10 jednostek, w tym cztery w ramach krajowego systemu ratownictwa gaśniczego. OSP w 2024 roku skupiało 480 druhów, w tym 399 czynnych, 44 honorowych i 37 wspierających. W gminie funkcjonuje także 7 młodzieżowych drużyn pożarniczych, skupiających 83 członków. Straże pożarne w gminie Niebylec dysponują nowoczesnym sprzętem pożarniczym.

W 2024 roku na terenie Gminy Niebylec wystąpiło 215 zdarzeń, w tym 21 pożarów, 194 miejscowych zagrożeń.

5.6 Organizacje społeczne

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Rada Gminy Niebylec corocznie uchwała Program współpracy Gminy Niebylec z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Program współpracy Gminy Niebylec z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025 został przyjęty Uchwałą NR VII/695/2024 Rady Gminy Niebylec z dnia 29 listopada 2024 roku. Celem głównym programu jest kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego i rozwiązywanie problemów społecznych w środowisku lokalnym, poprzez budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi. Cele szczegółowe:

- 1) wspieranie działań na rzecz umacniania istniejących i pobudzania nowych inicjatyw związanych z powstawaniem nowych organizacji pozarządowych w Gminie Niebylec działających dla dobra lokalnej społeczności,
- 2) umacnianie w społecznej świadomości poczucia odpowiedzialności za rozwój lokalnego środowiska,
- 3) integracja i wspólne działanie organizacji pozarządowych i Urzędu dążące do realizacji sfery zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy,
- 4) promocja działalności organizacji pozarządowych,
- 5) pobudzenie innowacyjności i konkurencyjności poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych,

- 6) poprawa jakości życia współmieszkańców poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- 7) włączenie zainteresowanych organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego do realizacji programów służących rozwojowi gminy.

Do priorytetów Gminy w 2025 roku we współpracy z podmiotami Programu należała realizacja zadań w zakresie:

- 1) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego polegające m.in. na:
 - a. podejmowaniu działań na rzecz integracji społeczności lokalnej poprzez organizowanie imprez kulturalnych,
 - b. wspólnych przedsięwzięciach z organizacjami pozarządowymi mające zasięg co najmniej gminny w zakresie rozwoju kultury,
 - c. promocji gminy poprzez organizowanie oraz uczestnictwo w festiwalach, prezentacjach lub przeglądach krajowych i zagranicznych,
 - d. wspieraniu tradycji kulturalno-społecznych gminy,
 - e. wydawaniu niskonakładowych, niekomercyjnych publikacji poświęconych kulturze lub historii obszaru gminy,
 - f. organizacji i prowadzeniu amatorskiego ruchu artystycznego i twórczości ludowej.
- 2) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej polegające m.in. na:
 - a. popularyzacji sportu wśród dzieci i młodzieży poprzez organizację lokalnych i ponadlokalnych imprez sportowych, sportowo-obronnych i sportowo-rekreacyjnych,
 - b. współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży, w tym osób niepełnosprawnych,
 - c. organizacji i uczestnictwie w gminnych, powiatowych, regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych imprezach sportowych,
 - d. współpracy ze stowarzyszeniami kultury fizycznej przy organizowaniu konkursów, imprez sportowych,
 - e. pokryciu kosztów związanych ze szkoleniami sportowymi.
- 3) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania polegające m. in. na:
 - a. organizowanie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 36 ust. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 737 ze zm.), a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi,

z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno wychowawczego oraz organizowanie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym na podstawie art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego.

- 4) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób polegające m. in na:
- a. świadczeniu usług opiekuńczych w domu osób, które z powodu choroby lub fizycznej ułomności są niezdolne do wykonywania podstawowych czynności życiowych,
 - b. działaniach wspierających rodziny wielodzietne,
 - c. działania na rzecz wspierania osób bezdomnych, w tym zapewnienie schronienia.

- 5) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych.

Na rok 2025 zaplanowano środki na realizację Roczego Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi w wysokości 103 000 zł.

W latach poprzednich współpraca gminy Niebylec z organizacjami pozarządowymi obejmowała współpracę o charakterze finansowym i pozafinansowym, poprzez zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań gminy Niebylec na zasadach otwartego konkursu ofert, wsparcie organizacyjne przy prowadzonych przedsięwzięciach, np. poprzez udostępnianie gminnych obiektów (sal i boisk sportowych, świetlic wiejskich, boisk, lokali, GOK itp.).

Gmina Niebylec rokrocznie udziela wsparcia klubom sportowym działającym terenie gminy. Udzielenie dotacji na działania sportowe odbywa się na mocy uchwały Nr XIV/90/2012 Rady Gminy Niebylec z dnia 25 stycznia 2012 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowego wspierania rozwoju sportu na terenie gminy Niebylec. W 2024 roku wsparcie finansowe z budżetu gminy otrzymały 3 kluby sportowe:

1. Gminny Klub Sportowy Aramix Niebylec za zadanie pn. Upowszechnianie kultury i sportu wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Niebylec ze wskazaniem – piłka nożna. Kwota wsparcia 73 000 zł

2. Uczniowski Klub Sportowy „Gwoździk” z Gwoźnicy Dolnej na zadanie pn. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży poprzez naukę gry w tenisa stołowego i jazdy na nartach. Kwota dotacji to 20 000 zł
3. Połomski Klub Sportowy „Grunwald” z Połomi na zadanie pn. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Niebylec ze wskazaniem – piłka nożna. Kwota udzielonej dotacji wyniosła 48 000 zł.

Na terenie gminy Niebylec działają następujące organizacje pozarządowe:

- Towarzystwo Miłośników Ziemi Niebyleckiej,
- 10 Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych,
- Klub Sportowy "SMS" Niebylec,
- Gminny Klub Sportowy "Aramix" Niebylec,
- Stowarzyszenie Kół Gospodyń Wiejskich w Niebylcu.

6. Diagnoza sytuacji społecznej Gminy

6.1 Analiza problemów społecznych Gminy Niebylec na podstawie danych instytucji

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej w latach 2022-2024 okazały się: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo oraz niepełnosprawność.

Tabela 15. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2022-2024 Źródło: dane GOPS Niebylec.

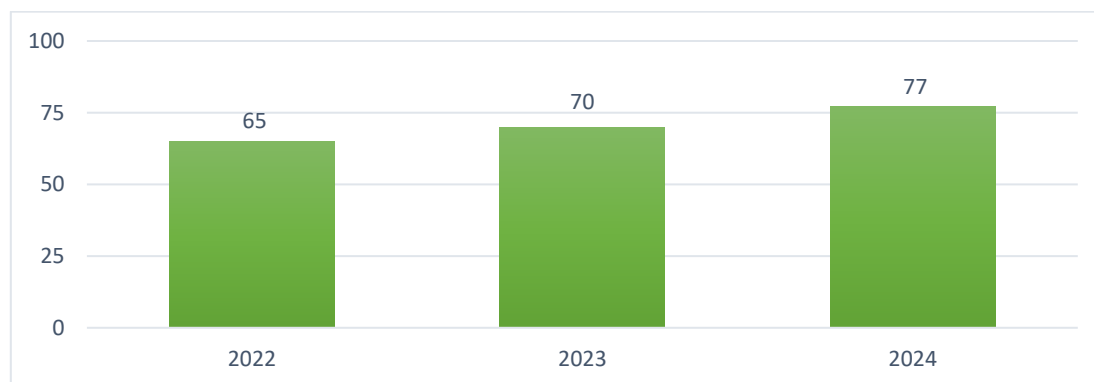
POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		
	2022	2023	2024
Ubóstwo	55	49	59
Sieroctwo	0	0	0
Bezdomność	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	13	10	10
w tym: wielodzietności	12	10	10
Bezrobocie	65	70	77
Niepełnosprawność	48	43	51
Długotrwała lub ciężka choroba	59	56	62

Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	5	5	6
Przemoc domowa	0	0	0
Alkoholizm	11	10	13
Narkomania	0	0	0
Trudności adaptacyjne po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	5
Zdarzenie losowe	2	2	2

Bezrobocie

Głównym powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Niebylec korzystających z pomocy społecznej w latach 2022-2024 było bezrobocie. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w latach 2022-2024 zwiększała się.

Wykres 10. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.

Jak wskazują dane statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w postaci zasiłku okresowego z powodu bezrobocia na przestrzeni trzech lat również zwiększała się.

Tabela 16. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w postaci zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia. Źródło: dane GOPS Niebylec.

Rok	2022	2023	2024
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	34	40	42
Liczba osób w rodzinach	49	58	74

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej (stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem) w latach 2022-2024: w 2022 roku – 39%, w 2023 roku – 44%, w 2024 roku – 55%.

Na przestrzeni trzech ostatnich lat liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP z terenu Gminy Niebylec zmniejszyła się.

Tabela 17. Bezrobocie w Gminie Niebylec w latach 2023-2024 (stan na koniec IV kwartału). Źródło: Statystyki PUP w Strzyżowie.

Rok	2022	2023	2024
Liczba bezrobotnych ogółem	533	527	501
Bezrobotne kobiety	296	283	252
Bezrobotni bez prawa do zasiłku	420	426	415
Bezrobotni pozostający bez pracy pow. 24 m-cy	231	208	196

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Niebylec w 2024 roku wynosiła 501 osób, w tym 50,3 % stanowiły kobiety, a 49,7% mężczyźni.

Liczba osób bezrobotnych oraz liczba długotrwale bezrobotnych w 2024 roku na poziomie powiatu, województwa i kraju przedstawiona jest w tabeli poniżej.

Tabela 18. Liczba osób bezrobotnych oraz liczba długotrwale bezrobotnych w 2024 roku na poziomie powiatu, województwa i kraju. Źródło: OZPS Niebylec.

status	Powiat		Województwo		Polska	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1569	1544	33991	33342	404846	379597
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	224	257	5449	5215	66169	55704
Osoby długotrwale bezrobotne	1054	885	19951	17102	208635	172237

Analizując dane porównawcze, poziom bezrobocia w 2024 roku w powiecie strzyżowskim był wyższy od średniej wojewódzkiej i średniej krajowej.

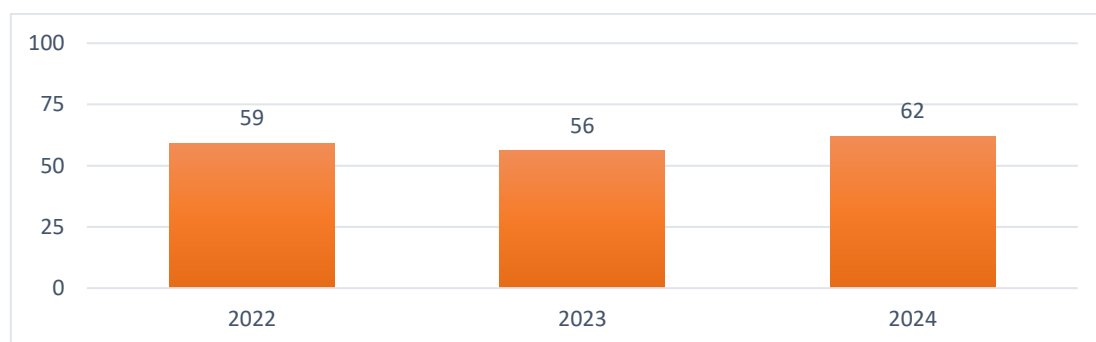
Tabela 19. Stopa bezrobocia w powiecie strzyżowskim, województwie podkarpackim oraz kraju w latach 2022-2024. Źródło: <https://strzyzow.praca.gov.pl/>.

Rok	2022	2023	2024
Polska	5,2	5,1	5,1
województwo podkarpackie	8,8	8,6	8,7
powiat strzyżowski	17,7	17,2	17,2

Długotrwała lub ciężka choroba

Następnym powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Niebylec korzystających z pomocy społecznej są problemy wynikające z długotrwałej lub ciężkiej choroby. Jak ilustruje poniższy wykres, liczba beneficjentów pomocy społecznej, którym udzielono wsparcia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby była zmienna. W roku 2024 zwiększyła się o 11 % w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 11. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.

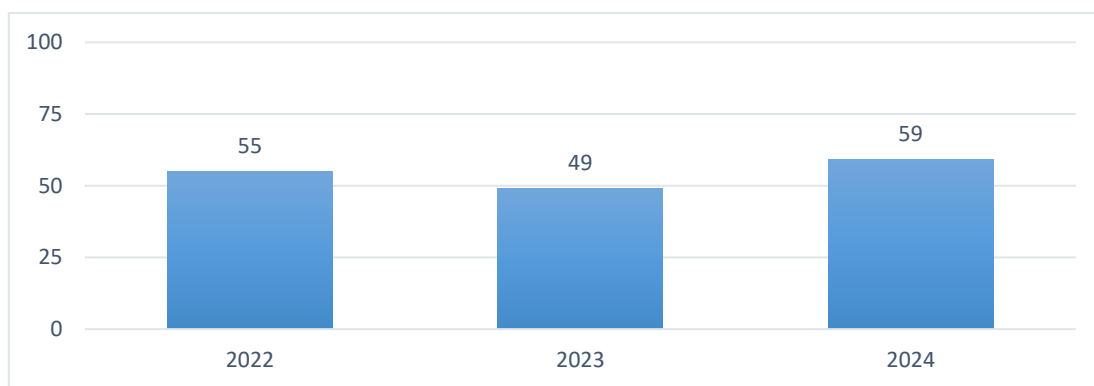

Ubóstwo

Kolejnym powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Niebylec korzystających z pomocy społecznej w latach 2022-2024 było ubóstwo. Ubóstwo jest określane jako stan uwarunkowany najczęściej niewystarczającą wysokością dochodów. Brak dochodów uniemożliwia zaspokajanie potrzeb, zarówno biologicznych, jak i uczestnictwa w życiu społecznym, a przy utrzymującym się długim okresie występowania niedostatku, stanowi zagrożenie wykluczenia społecznego. Problem ubóstwa często wiąże się z innymi czynnikami takimi, jak bezrobocie, choroby, dysfunkcyjność rodzin czy alkoholizm.

Jak ilustruje poniższy wykres liczba beneficjentów pomocy społecznej, którym udzielono wsparcia z powodu ubóstwa w latach 2022 – 2024 była zmienna. W roku 2024 zwiększyła się o 20 % w stosunku do roku poprzedniego.

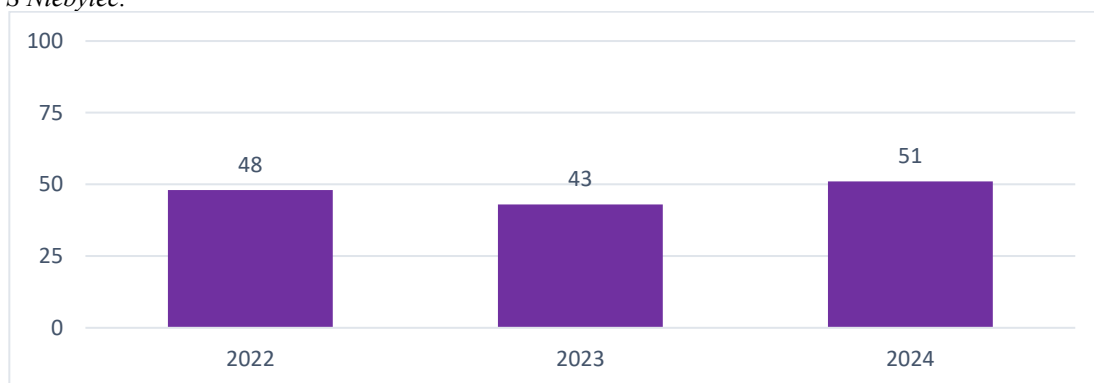
Wykres 12. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.

Niepełnosprawność

Następnym powodem trudnej sytuacji życiowej beneficjentów pomocy społecznej w Gminie Niebylec są problemy wynikające z niepełnosprawności. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2022-2024 była zmienna. W roku 2023 zmniejszyła się następnie w roku 2024 zwiększyła się o 19% w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 13. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności w latach 2022-2024. Źródło: GOPS Niebylec.

Jak wskazują dane statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w postaci zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności na przestrzeni trzech lat zwiększyła się.

Tabela 20. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w postaci zasiłku okresowego z tytułu niepełnosprawności. Źródło: dane GOPS Niebylec.

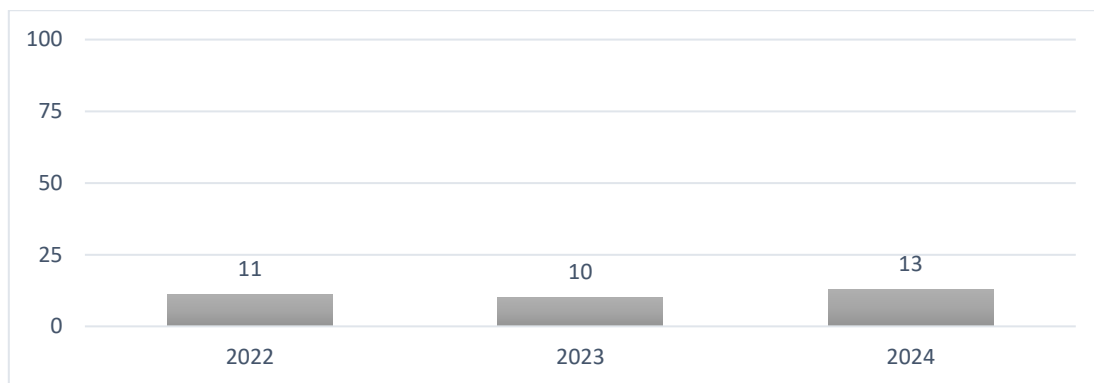
Rok	2022	2023	2024
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1	2	3
Liczba osób w rodzinach	1	4	3

Alkoholizm

Kolejnym powodem udzielania pomocy w Gminie Niebylec są problemy rodzin, w których występuje uzależnienie od alkoholu. Alkoholizm jest jednym z najczęstszych uzależnień.

Choroba alkoholowa niszczy rodziny, życie zawodowe, poczucie własnej wartości i zdrowie psychiczne oraz fizyczne. Nadużywanie alkoholu wpływa zarówno na stan zdrowia osoby uzależnionej, ale także powoduje występowanie przestępczości i przemocy. Ilość rodzin objętych pomocą z tego tytułu była zmienna.

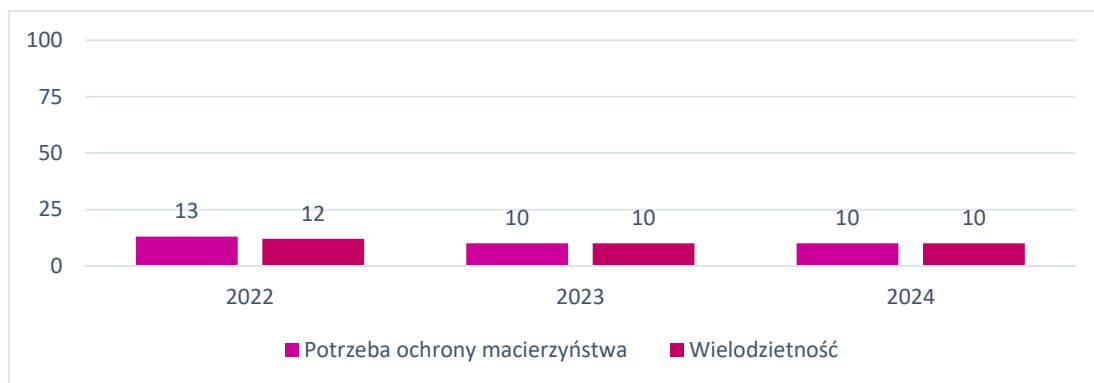
Wykres 14. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu alkoholizmu w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.

Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności

Kolejnym powodem przyznawania świadczeń z pomocy społecznej dla mieszkańców Gminy Niebylec była potrzeba ochrony macierzyństwa. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z tego tytułu w latach 2023-2024 była stała.

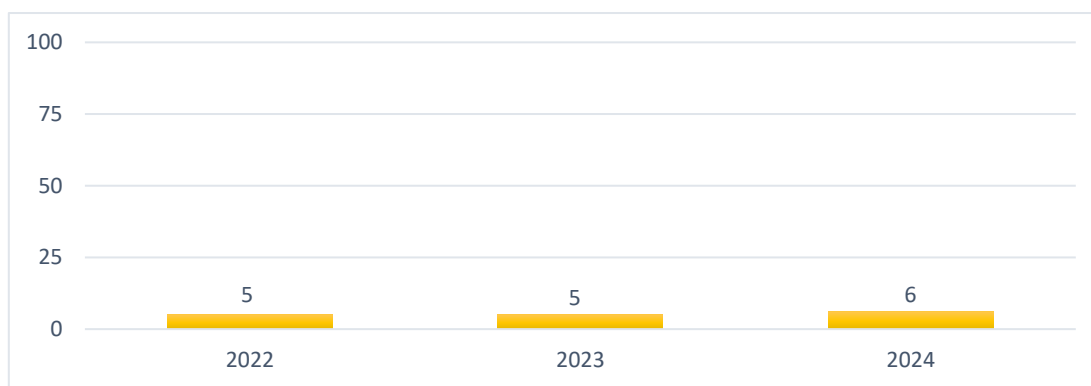
Wykres 15. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Niebylec korzystających z pomocy społecznej są także problemy wynikające z ich bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Ilość rodzin objętych pomocą z tego tytułu na przestrzeni trzech lat była na zbliżonym poziomie.

Wykres 16. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych GOPS zapewnia wsparcie asystenta rodziny. Szczegółowe zadania asystenta określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025 poz. 49). Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. Najczęstszym powodem przyznania asystenta rodzinie są: niskie umiejętności opiekuńczo- wychowawcze, niezaradność życiowa przejawiająca się brakiem umiejętności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, bezrobocie, długotrwała choroba, alkoholizm oraz przebywanie dzieci w pieczy zastępczej. Problemy te często współistnieją ze sobą w poszczególnych rodzinach. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia jednego asystenta rodziny, który objął swym wsparciem w 2022 roku 8 rodzin. W 2023 roku na terenie Gminy Niebylec ze wsparcia asystenta rodziny korzystało 10 rodzin. Współpraca asystenta rodziny z 6 rodzinami trwała powyżej roku. 3 rodziny rozpoczęły współpracę z asystentem w sierpniu, październiku i listopadzie 2023 roku. W 5 rodzinach przyznany był kurator sądowy, z którym asystent współpracował. Współpracę z asystentem rodziny zakończyło 3 rodziny, w tym 1 z powodu osiągnięcia pełnoletności ostatniego dziecka w rodzinie, 1 rodzina zmieniła miejsce zamieszkania, 1 rodzina zerwała współpracę. Do pracy z asystentem rodziny przez Sąd zostały zobowiązane 3 rodziny. W rodzinach asystenckich w 2023 roku wychowywało się 24 dzieci, z czego 3 umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2024 roku 8 rodzin współpracowało z asystentem rodziny, z 7 rodzinami współpraca trwała powyżej roku. W 3 rodzinach przyznany był kurator sądowy, z którym asystent współpracował. Współpracę z asystentem rodziny zakończyła 1 rodzina z powodu osiągnięcia celów. Do pracy z asystentem rodziny przez Sąd zostały zobowiązane 2 rodziny. W rodzinach asystenckich w 2024 roku wychowywało się 20 dzieci.

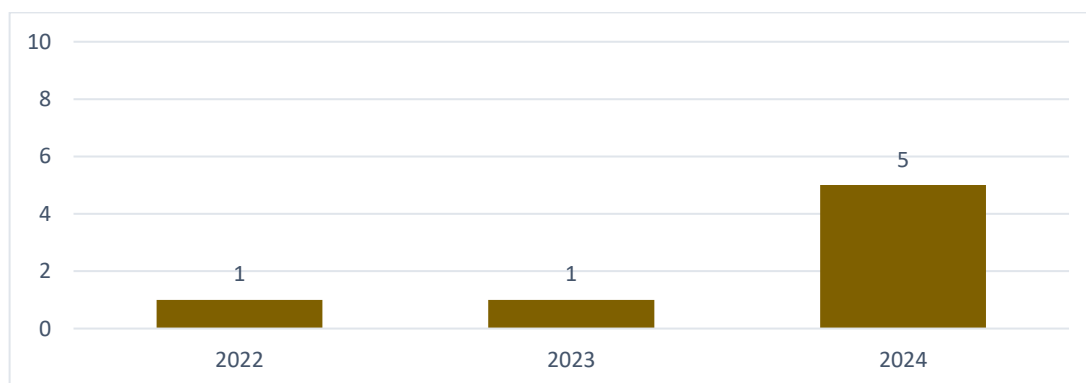
Dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej zapewnia się pieczę zastępczą, którą organizuje powiat. Rodzinną formą pieczy jest rodzina zastępcza, natomiast instytucjonalną są placówki opiekuńczo – wychowawcze.

W 2022 i 2023 roku zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina pokrywała koszt trojga dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, w 2024 roku koszt dwójki dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Trudności adaptacyjne po opuszczeniu zakładu karnego

Wśród beneficjentów pomocy społecznej w Gminie Niebylec znajdują się rodziny, których członkowie mają problemy wynikające z trudności adaptacyjnych po opuszczeniu zakładu karnego. Działania wobec osób przebywających w zakładach karnych oraz je opuszczających podejmowane są przez instytucje działające w różnych obszarach: sądownictwo, służba więzienna, publiczne służby zatrudnienia, pomoc społeczna oraz sektor pozarządowy. Dla zapewnienia skuteczności wsparcia istotne jest zdiagnozowanie sytuacji tych osób oraz opracowanie modelu współpracy międzyinstytucjonalnej oraz międzysektorowej na rzecz ich wspierania.

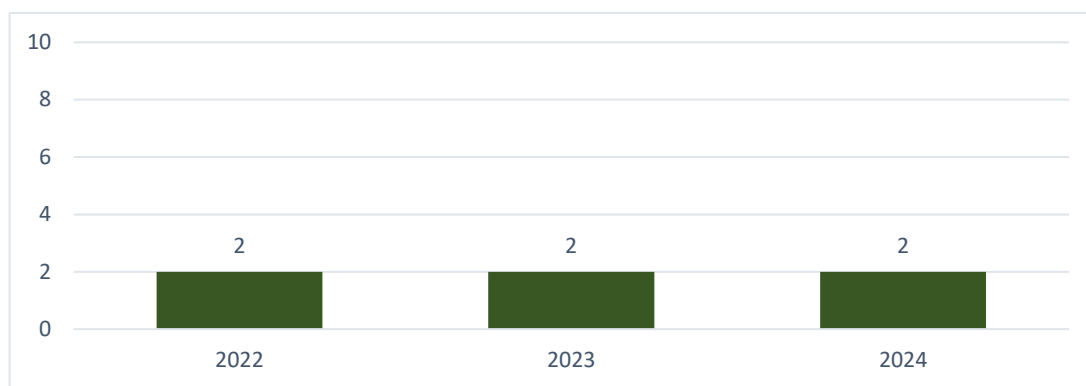
Wykres 17. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu trudności adaptacyjnych po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.

Zdarzenie losowe

Zdarzeniem losowym jest splot nieoczekiwanie występujących wydarzeń, które negatywnie wpływają na stan psychiczny lub fizyczny osoby. Zdarzeniem losowym jest także sytuacja, kiedy jedna osoba doznała pewnej szkody na skutek działań wykonanych przez drugą osobę. W związku ze stratami poniesionymi w wypadku zdarzenia losowego osoba lub rodzina poszkodowana może starać się o zasiłek celowy niezależnie od tego, czy korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej.

Wykres 18. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu zdarzenia losowego w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.

6.2 Problemy i oczekiwania społeczne mieszkańców na podstawie ankiety

Ankiety ewaluacyjne stanowią nieodłączny element diagnozy problemów społecznych, pojawiających się na terenie Gminy. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięło 245 osób (182 kobiety i 58 mężczyzn), w przypadku 5 ankiet brakowało wskazania płci. Osoby badane reprezentowały następujące kategorie:

Kategorie wiekowe:

- 13-16 lat – 24
- 17-25 lat – 26
- 26-59 lat – 180
- 60 i więcej – 13
- brak danych – 2

Zawód:

- uczeń – 29
- rolnik – 9
- pracownik umysłowy – 111
- pracownik fizyczny – 32
- emeryt/rencista – 9
- bezrobotny – 29
- przedsiębiorca – 16
- inny: nauczyciel – 2, gospodyni domowa – 1, kierowca – 1, opiekun – 1, student – 1
- brak danych – 4

Wykształcenie:

- podstawowe – 31
- zawodowe – 19

- średnie – 61
- policealne – 7
- wyższe – 124
- brak danych – 3

Oprócz przedstawionych danych metryczkowych, respondenci zostali poproszeni w pierwszej części ankiety o wypełnienie poniższej tabeli oceniając skalę wymienionych problemów społecznych występujących w miejscu zamieszkania. Należało zaznaczyć jedną z możliwych odpowiedzi: bardzo poważny, poważny, umiarkowany, znikomy, nie występuje.

Problemy społeczne	Bardzo poważny	Poważny	Umiarkowany	Znikomy	Nie występuje
Bezrobocie	40	55	102	41	7
Ubóstwo	15	45	103	65	17
Alkoholizm	76	62	74	20	13
Narkomania	24	32	55	86	48
Problemy mieszkaniowe	22	37	68	88	30
Zanieczyszczenie środowiska	25	48	88	64	20
Przestępczość	13	30	56	100	46
Starzenie się społeczeństwa	53	78	85	21	8
Przemoc domowa	27	45	55	74	44
Niepełnosprawność	21	54	83	73	14
Bezdomność	16	21	26	97	85
Przemoc w szkole	39	47	54	63	42
Uzależnienie od mediów	89	80	45	22	9

Najbardziej istotne problemy, jakie wskazali respondenci (odpowiadając „Bardzo poważny” lub „Poważny”) występujące w miejscu zamieszkania, to:

- uzależnienie od mediów (69%);
- alkoholizm (56%);
- starzenie się społeczeństwa (53%).

Problemy, które według ankietowanych rzadko występują w Gminie Niebylec (odpowiedź „Znikomy” lub „Nie występuje”), to:

- bezdomność (74%);
- przestępczość (60%);
- narkomania (55%).

Drugą integralną częścią ankiety były pytania odnoszące się do problemów społecznych poszczególnych grup i obszarów, tj. osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży, rodzin, osób starszych, obszar opieki zdrowotnej, edukacji, sportu i kultury. Poniżej przedstawiono i scharakteryzowano szczegółowo odpowiedzi na pytania:

OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

2. Jakie problemy osób z niepełnosprawnością uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- a) brak akceptacji w środowisku (65 wskazań)
- b) izolacja rodzinna (odrzućenie) (30)
- c) utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (np. do rehabilitacji) (117)
- d) brak oferty zajęć kulturalnych, edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami (92)
- e) brak zorganizowanych form spędzania czasu (99)
- f) ubóstwo i bieda (40)
- g) bezrobocie (75)
- h) utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgniacyjnych (87)
- i) utrudniony dostęp do usług specjalistycznych (82)
- j) utrudniony dostęp do budynków użyteczności publicznej (67)
- k) inne: biurokracja utrudniająca uzyskanie pomocy; szkoły w gminie nie są nastawione na przyjęcie osób niepełnosprawnych; brak możliwości zakupu żywności, leków i podstawowych produktów dla osób bez samochodu - wykluczenie komunikacyjne; Przejście dla pieszych w pobliżu gminy uniemożliwia przejazd wózkiem, zimą brak możliwości wjazdu do kościoła.

DZIECI I MŁODZIEŻ

3. Jakie problemy dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- a) brak pozytywnych wzorców i autorytetów (55)
- b) przemoc ze strony rodziców (2)
- c) przemoc rówieśnicza (74)

- d) zaniedbania wychowawcze (31)
- e) zaniedbania socjalne (niedożywienie, higiena) (7)
- f) używanie alkoholu (34)
- g) palenie papierosów, e- papierosów (73)
- h) zażywanie narkotyków, dopalaczy (29)
- i) chuligaństwo i przestępczość (20)
- j) brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży (142)
- k) brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu (86)
- l) ograniczony dostęp do placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych (54)
- m) bezproduktywne spędzanie czasu wolnego (80)
- n) problemy psychiczne (np. lęk, depresja) (58)
- o) uzależnienie od multimediiów (np. komputer, telefon, konsole do gier) (151)
- p) inne: brak autentycznego zaangażowania kadry pedagogicznej;

RODZINY

4. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- a) nieporadność życiowa (76)
- b) ubóstwo (26)
- c) bezrobocie (52)
- d) alkoholizm (106)
- e) przemoc domowa (19)
- f) bezradność opiekuńczo-wychowawcza (63)
- g) niedostateczny dostęp do poradnictwa psychologiczno – prawnego (78)
- h) niski poziom wzajemnej pomocy pomiędzy rodzinami (91)
- i) zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych (116)
- j) przeniesienie do świata wirtualnego aktywności zawodowej (77)
- k) brak akceptacji w środowisku (35)
- l) inne: brak zainteresowania potrzebami np. sąsiadów osób niepełnosprawnych w otoczeniu; praca daleko od miejsca zamieszkania.

5. Jakie Pana/i zdaniem są przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych? *Można wybrać kilka odpowiedzi.*

- a) ubóstwo (36)

- b) niski poziom umiejętności wychowawczych (157)
- c) uzależnienia (129)
- d) przemoc domowa (36)
- e) wielodzietność (22)
- f) niepełnosprawność/długotrwała choroba (59)
- g) niskie dochody (119)
- h) niepełna rodzina (86)
- i) inne: pogarda pracowników instytucji dla wielodzietności; uzależnienie od multimediiów; dużo zależy jakie wzory wyniesione były z domu i czy umiemy uczyć się na błędach rodziców; zapracowanie rodziców, brak ich wiedzy o zachowaniu dziecka poza domem, roszczeniowość, niskie wykształcenie; uzależnienie od telefonów; rodzice wychowanie dzieci zwalają na szkoły, pozostawiając dzieci do długich godzin popołudniowych na świetlicach i w przedszkolach, sami nie pracując, robią to by mieć spokój w domach i spokojnie spędzać czas w mediach społecznościowych; wynika często z braku odpowiedniej wiedzy, umiejętności praktycznych oraz pełnego zrozumienia potrzeb rozwojowych dziecka i mechanizmów wychowawczych; kłótnie pomiędzy rodzicami.

SENIORZY

6. Czy uważa Pan/i, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) jest wystarczająca w gminie?

a) tak (9 wskazań) b) raczej tak (75) c) raczej nie (70) d) nie (30) e) trudno powiedzieć (61)

7. Jakie problemy osób starszych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy?

prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi

- a) izolacja społeczna (samotność) (144)
- b) izolacja rodzinna (odrzućenie) (46)
- c) niepełnosprawność (63)
- d) choroby (141)
- e) niezdolność do samoobsługi (80)
- f) brak zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu (59)
- g) ubóstwo i bieda (47)
- h) brak akceptacji w środowisku (16)
- i) utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgnacyjnych 707)

- j) utrudniony dostęp do usług specjalistycznych (56)
- k) utrudniony dostęp do placówek medycznych (58)
- l) utrudniony dostęp do placówek kulturalnych (23)
- m) inne: brak podstawowych usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę; brak środka transportu z małych miejscowości (wykluczenie komunikacyjne np. brak busa)

8. Jakie są według Pana/i główne potrzeby starszych osób w Państwa środowisku lokalnym?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- a) pomoc materialna (77)
- b) wykonywanie ciężkich prac domowych (105)
- c) dostarczanie gotowych obiadów do miejsca zamieszkania (56)
- d) prowadzenie aktywizacji społecznej osób starszych, w tym edukacyjnej kulturalnej, sportowej, turystycznej, rekreacyjnej (71)
- e) usługi opiekuńcze – pielęgnacyjne (143)
- f) usługi specjalistyczne (57)
- g) doradztwo i załatwianie spraw urzędowych (97)
- h) wykonywanie wszystkich prac domowych (22)
- i) wsparcie emocjonalne (70)
- j) programy zdrowotne (56)
- k) pobyt seniora w domu dziennego pobytu (8-godzinny pobyt od poniedziałku do piątku w placówce zapewniającej posiłki, zajęcia, rehabilitację ruchową, opiekę pielęgniarstwa, miejsce do wypoczynku, towarzystwo innych seniorów) (69)
- l) możliwość uczestnictwa w klubie seniora (47)
- m) uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych, kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych (32)
- n) inne: usługa zbiorowego zaopatrzenia w wodę; brak wolontariatu.

OPIEKA ZDROWOTNA

9. Jakie problemy w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- a) długie oczekiwania w kolejce (147)
- b) długi okres oczekiwania na usługi medyczne (odległe terminy wizyt) (168)
- c) krótkie godziny przyjęć (55)
- d) mała liczba lekarzy specjalistów (180)
- e) ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i z niepełnosprawnościami (79)

- f) inne: poranne godziny pracy lekarzy, po południu brak lekarzy; nadużywanie systemu ochrony zdrowotnej w celu rozwiązywania problemów socjalnych/materialnych; mało aptek/punktów aptecznych; powinna być pomoc w dowiezieniu do poradni osoby np. starszej (brak komunikacji i wykluczenie mniejszych miejscowości); specjalistyczne poradnie i szpitale są daleko; bardzo długi czas oczekiwania na rehabilitację; niska jakość usług medycznych.

EDUKACJA

10. Jak ocenia Pan/i infrastrukturę edukacyjną w gminie?

- a) bardzo dobrze (25) b) dobrze (126) c) ani dobrze, ani źle (76) d) źle (18)

11. Czy ilość żłobków/przedszkoli/szkół w gminie jest wystarczająca?

- a) tak (164) b) nie (24) c) nie wiem (57)

12. Czy oferta edukacyjna jest przystosowana do osób z niepełnosprawnościami?

- a) tak (54) b) nie (59) c) nie wiem (132)

13. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- a) niedostateczny dostęp do placówek wychowania przedszkolnego (30)
- b) brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki (138)
- c) niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne (99)
- d) brak żłobków (22)
- e) brak stołówek szkolnych (75)
- f) brak świetlic (63)
- g) niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych (129)
- h) inne: brak możliwości rozwoju muzycznego i tanecznego; brak odpowiedziach reakcji nauczycieli i grona pedagogów na zachowania nieodpowiednie uczniów; likwidacja szkół w gminie i blokada zatrudnienia w szkole doświadczonym nauczycielom ze zlikwidowanych placówek; zatrudnianie niskowyzwalifikowanych i niedoświadczonych nauczycieli; brak siłowni, dostępnych sal do ćwiczeń; należy weryfikować pracę nauczycieli; brak zajęć dotyczących obecnych wyzwań społecznych (np. uzależnienie od telefonów i Internetu; brak wspólnej przestrzeni dla uczniów w czasie przerw między lekcjami (gry, zabawy oto); brak szkoły specjalnej biorąc pod uwagę ilość dzieci z orzeczeniami; brak zajęć pozalekcyjnych, np. SKS; brak placówki specjalizującej się w edukacji dzieci z problemami (np. niesprawność intelektualna); żłobek mógłby umożliwić przyprowadzanie dzieci wcześniej, mając na

SPORT I KULTURA

PRZEMOC

19. Czy w naszej gminie występuje zjawisko przemocy domowej?

TAK (98) NIE (14) NIE WIEM (133)

20. Które z zachowań zaliczyłby Pan/Pani, jako mające znamiona przemocy? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- a) groźby (183)
- b) popychanie (131)
- c) bicie (200)
- d) stała krytyka (161)
- e) ograniczanie środków na życie (132)
- f) zabieranie pieniędzy (137)
- g) krzyki, przekleństwa (174)
- h) wyśmiewanie, poniżanie (171)
- i) „ciche dni” (miesiące) (99)
- j) zmuszanie do kontaktów seksualnych (152)
- k) odbieranie ulubionych rzeczy (91)
- l) kopanie (143)
- m) kradzież (116)
- n) plotkowanie (90)
- o) wypisywanie złych rzeczy w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych (155)
- p) zamieszczanie bez zgody zdjęć w Internecie (123)
- q) składanie seksualnych propozycji (103)
- r) inne, jakie: pomówienie; zaniedbanie; szantaż; kłamstwa, izolowanie od rodziny i znajomych.

21. Czy był Pan/Pani ofiarą przemocy?

TAK (49) NIE (196)

22. Czy zna Pan /Pani w naszej gminie rodzinę, w której stosowana jest przemoc domowa?

TAK (99) NIE (146)

23. Czy był Pan/Pani świadkiem przemocy domowej?

TAK (75) NIE (170)

23a. Jeżeli Tak: to gdzie? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- a) w domu (50)

- b) w szkole (39)
- c) na podwórku (30)
- d) w autobusie (19)
- e) w innym miejscu (gdzie?): w sąsiedztwie; u rodziny; u znajomego.

23b. Jeżeli TAK, to: Jakie Pan/Pani podjął działania? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- a) udzieliłem/am pomocy ofierze (43)
- b) powiadomiłem/am policję (33)
- c) zgłosiłem/am do Ośrodka Pomocy Społecznej (16)
- d) nie podjąłem żadnych działań (36)
- e) inne: w szkole rozmowa z nauczycielami, próba rozmowy z rodzicami uczniów - co niewiele pomogło... rodzice często albo nie mają świadomości, albo ich nie obchodzi, że ich własne dzieci krzywdzą innych. sama rozmowa z takimi rodzicami nic nie daje; zwrócenie uwagi osobie atakującej; zorganizowałem spotkanie z dyrekcją w szkole; ucieczka z domu.

24. Czy odczuwa Pan/Pani wpływ pandemii COVID-19 na swoje codzienne funkcjonowanie?

TAK (67) NIE (178)

24.a Jeśli tak, to jaki?

Poniżej odpowiedzi respondentów:

- mniejsza chęć ludzi do kontaktu z drugą osobą, gorsze samopoczucie, lęk o przyszłość, izolacja społeczna, zdrowotne, teraz już nie, inflacja, problemy zdrowotne związane z przyjęciem szczepionki, trudności komunikacyjne w relacjach rodzinnych, lenistwo, brak energii i motywacji, bezrobocie, zmiany w psychice funkcjonowania i załatwiania codziennych spraw, pogorszenie relacji międzyludzkich, pogorszenie relacji rodzinnych, większa izolacja ludzi, zanikanie relacji sąsiedzkich, przesadne przewrażliwienie społeczne, ból głowy osłabienie, wciąż pracuje zdalnie i jest to pozytywny skutek, brak pracy upadki firm, redukcja etatów pracy, ludzie mniej chcą wychodzić z domów, mniej chętnie się spotykają w większych gronach, wiele osób przestało chodzić do kościoła, psychiczne skutki izolacji, strach, nasilony lęk przed nagłą chorobą i utratą bliskich, mgła myślowa, słabsza sprawność fizyczna, niektóre placówki medyczne i publiczne nadal obsługują jak w czasie pandemii, obniżenie odporności psychicznej w społeczeństwie, osłabienie, gorsze samopoczucie, po pandami zaczęła się inflacja i ciężko jest utrzymać rodzinę, zweryfikowałam liczbę znajomych (wiele osób nie zaakceptowało tego, że poddałam się szczepieniu). nie

odczuwam psychicznych skutków z powodu pandemii, depresja po zamknięciu w mieszkaniu w czasie covid w ciąży zagrożonej leżanej, z dziećmi, gdzie znikąd nie miałam pomocy, bo był zakaz odwiedzin i wychodzenia, ograniczenia i stres, brak miejsc pracy, poprzez zamknięcie małych firm, w wielu instytucjach mogę załatwić sprawy online, zrobić zakupy online, znieczulica na krzywdę drugiego człowieka, tak, mogę pracować zdalnie, co wcześniej było niemożliwe :), głównie na zdrowie psychiczne.

Za najważniejsze problemy społeczne dotyczące Gminę Niebylec mieszkańcy uznali:

- wśród osób z niepełnosprawnością:
 1. utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (np. do rehabilitacji) – 47,8%;
 2. brak zorganizowanych form spędzania czasu – 40,4%;
 3. brak oferty zajęć kulturalnych, edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnością – 37,6%.
 - wśród dzieci i młodzieży:
 1. uzależnienie od multimediów (np. komputer, telefon, konsole do gier) – 61,6%;
 2. brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży – 58%;
 3. brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu – 35,1%.
 - wśród rodzin:
 1. zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych – 47,3%;
 2. alkoholizm – 43,3%;
 3. niski poziom wzajemnej pomocy pomiędzy rodzinami – 37,1%;
- Główne przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych według ankietowanych to:
1. niski poziom umiejętności wychowawczych – 64,1%;
 2. uzależnienia – 52,7%;
 3. niskie dochody – 48,6%.
- wśród osób starszych:
 1. izolacja społeczna (samotność) – 58,8%;
 2. choroby – 57,6%;
 3. niezdolność do samoobsługi – 32,7%.

34,3% ankietowanych uznało, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) w gminie jest raczej wystarczająca (wskazania tak i raczej

tak). Natomiast 40,8% osób badanych uważa, że oferta pomocy jest niewystarczająca (wskazania nie i raczej nie), 24,9% wskazało na odpowiedź „trudno powiedzieć”. Respondenci wskazywali również na potrzeby osób starszych w środowisku lokalnym. Najczęściej wymieniano:

1. usługi opiekuńczo – pielęgnacyjne – 58,4%;
 2. wykonywanie ciężkich prac domowych – 42,9%;
 3. doradztwo i załatwianie spraw urzędowych – 39,6%.
- w obszarze opieki zdrowotnej:
 1. mała liczba lekarzy specjalistów – 73,5%;
 2. długi okres oczekiwania na usługi medyczne (odległe terminy wizyt) – 62,1%;
 3. długie oczekiwania w kolejce – 60%.
 - w obszarze edukacji:

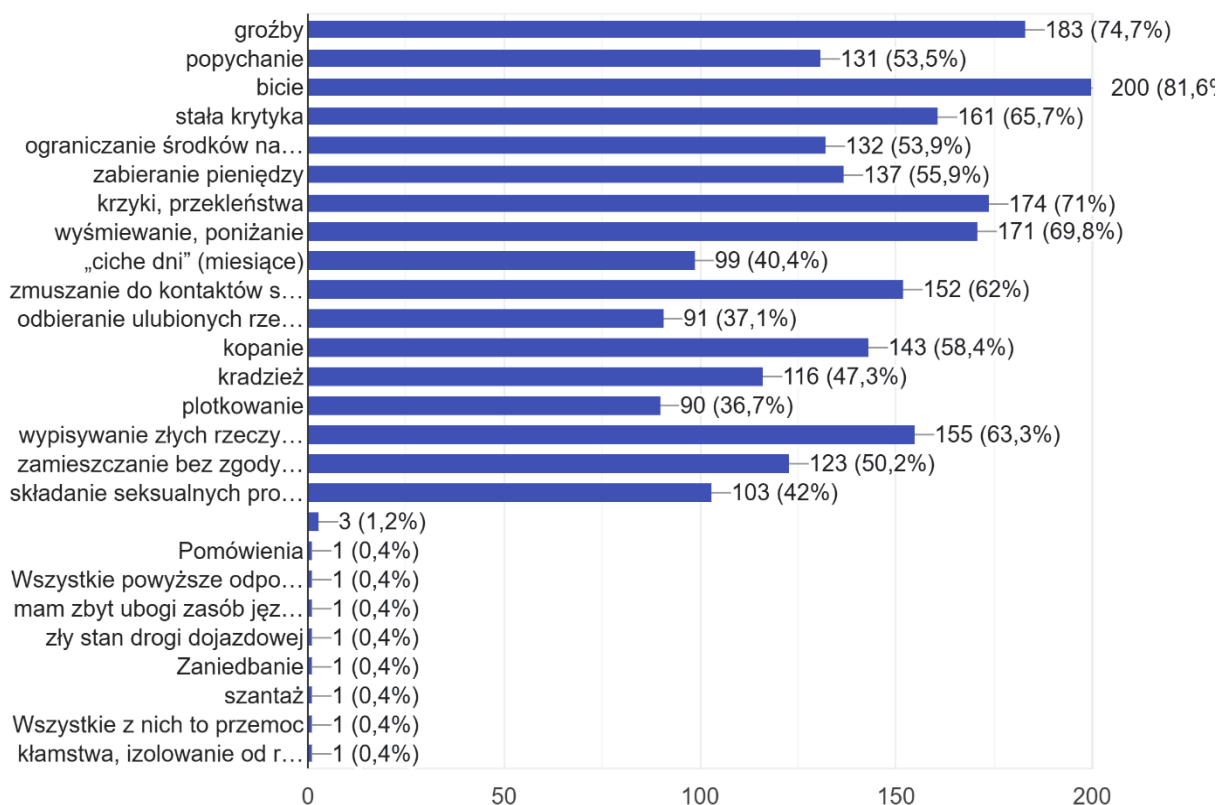
51,4% badanych oceniło dobrze, a 10,2% bardzo dobrze infrastrukturę edukacyjną w gminie, a 7,3% oceniło źle infrastrukturę edukacyjną w gminie, 31% badanych nie miało zdania na ten temat. 66,9% odpowiedziało, że ilość żłobków/przedszkoli/szkół jest wystarczająca, natomiast 9,8% uznało ilość placówek za niewystarczającą. Według 22% ankietowanych oferta edukacyjna jest przystosowana do osób z niepełnosprawnościami, natomiast 24,1% uważa, że oferta jest niedostosowana, 53,9% ankietowanych nie posiadało wiedzy na ten temat. Za najważniejsze problemy społeczne w obszarze edukacji ankietowani mieszkańcy uznali:

 1. brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki – 56,3%;
 2. niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych – 52,7%;
 3. niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne – 40,4%.
 - w obszarze sportu i kultury:

Liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy jest wystarczająca według 31% respondentów, a 52,7% uważa, że jest niewystarczająca. 78% ankietowanych potwierdza, że w gminie są organizowane imprezy/wydarzenia o charakterze kulturalnym, 9,8% badanych uważa, że nie są organizowane tego typu imprezy. Jednocześnie 40,4% badanych uznało, że liczba obiektów obsługujących imprezy/wydarzenia jest wystarczająca, a 35,5% osób uważa, że jest niewystarczająca. Jeśli chodzi o działalność organizacji pozarządowych (stowarzyszenia, fundacje) angażujących się społecznie, 22,9% ankietowanych potwierdziło działalność

organizacji pozarządowych, 52,2% respondentów nie posiadało wiedzy w tym zakresie. Główne problemy wskazane przez mieszkańców w ankiecie to:

1. niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży – 53,5%,
 2. brak oferty zajęć sportowych dla osób dorosłych – 51,4%;
 3. niewykorzystany potencjał wiejskich świetlic - brak systematycznych działań – 48,6%.
- Na pytania dotyczące zjawiska przemocy ankietowani odpowiadali następująco.
40% spośród respondentów uważa, że w gminie występuje zjawisko przemocy domowej, jednocześnie 20% badanych było ofiarą przemocy. 40,4% ankietowanych zna w gminie rodzinę, w której stosowana jest przemoc domowa, a 30,6% było świadkiem przemocy domowej. Zachowania mające znamiona przemocy najczęściej wskazywane przez ankietowanych przedstawione są na poniższym wykresie:

Osoby, które były świadkami przemocy domowej zostały poproszone o wskazanie gdzie przemoc miała miejsce. Najczęściej ankietowani wskazywali na następujące miejsca zaobserwowania przemocy:

1. w domu – 53,2%;
2. w szkole – 41,5%
3. na podwórku – 31,9%.

Osoby, które były świadkami przemocy poproszono o wskazanie działań, które podjęły, najczęstsze wskazania to:

1. udzieliłem/am pomocy ofierze – 43,4%;
2. nie podjąłem/am żadnych działań – 36,4%;
3. powiadomiłem/am policję – 33,3%.

Kolejną częścią ankiety były wymienione poniżej zadania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o ocenę używając skali od 1 do 10, na ile ważne są poszczególne zadania przez wpisanie jednej cyfry ze skali w kolumnie po prawej stronie za każdym zdaniem. Po uśrednieniu wyników, oceny respondentów przedstawiają się następująco:

1	utworzenie punktu informacyjnego w gminie oferującego usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy dla osób bezrobotnych	6,4
2	utworzenie punktu pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych	7,0
3	utworzenie dziennego domu pomocy społecznej	6,8
4	likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	6,7
5	umożliwienie dostępu do mieszkań treningowych i wspomaganych, lokali socjalnych, mieszkań komunalnych	6,2
6	usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub z niepełnosprawnością	7,7
7	stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej	6,8
8	założenie grupy wsparcia dla osób z niepełnosprawnością	7,0
9	założenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową	7,3
10	organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy	5,3
11	założenie wolontariatu	6,4
12	organizowanie kursów i szkoleń dla osób poszukujących pracy	7,2
13	zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów	8,4
14	pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych	8,0
15	stypendia dla dzieci z ubogich rodzin	7,5
16	zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach	8,0

17	wydłużenie czasu pracy przedszkoli	6,6
18	poszerzenie oferty o oddział żłobkowy	6,1
19	zwiększenie ilości obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie placówek oświatowych	6,8
20	edukacja rodzin	6,8
21	pozyskiwanie środków unijnych na kwestie społeczne	7,9
22	zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych	7,6
23	zwiększenie ilości imprez sportowych i kulturalnych	6,6
24	działania na rzecz aktywizacji społeczności gminy / wsi	6,9
25	zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę	7,0
26	szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	7,8
27	poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	7,5

Powyższa tabela ilustruje, jak wysoki priorytet przyznali ankietowani konkretnym zadaniom, mającym na celu rozwiązanie różnych problemów społecznych (skala od 1 do 10, ocena średnia grupy). Najwyższe oceny uzyskały:

- 1) zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów – 8,4;
- 2) pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych – 8,0;
- 3) zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach – 8,0.

Za zadania o najniższym priorytecie zostały uznane:

- 1) organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy – 5,3;
- 2) poszerzenie oferty o oddział żłobkowy – 6,1;
- 3) umożliwienie dostępu do mieszkań treningowych i wspomaganych, lokali socjalnych, mieszkań komunalnych – 6,2.

Jeśli według Pana/Pani pominęliśmy w ankiecie jakiś ważny problem, to proszę go opisać w tym miejscu (poniżej przedstawione są problemy, wskazane przez ankietowanych):

- darmowe korepetycje dla dzieci z przedmiotów szkolnych, zwiększenie ilości pożytecznych zajęć pozaszkolnych dla dzieci; zajęć również takich, które nie tylko

rozwijają zainteresowania, ale też uczą praktycznych umiejętności przydających się w życiu codziennym - warsztaty kulinarne, zajęcia techniczne, majsterkowanie, zajęcia ekologiczno - przyrodnicze (np. z uprawianiem ogródka) itp.; w dzisiejszych czasach dzieci okazują się być niepełnosprawne społecznie, gospodarczo i pod wieloma względami życia codziennego; później wyrastają na nieporadne życiowo pokolenie; ich rodzice są pochłonięci pracą, albo są sami nieporadni życiowo i opiekuńczo – wychowawczo; nie przekazują dzieciom odpowiednich wartości i umiejętności; na przeszkodzie stoi szeroki dostęp do multimediów, które same w sobie nie są złe - złe jest ich niewłaściwe używanie; wielość zajęć dodatkowych na pewno zmniejszyłaby dzieciom chęć do nadmiernego korzystania ze smartfonów, komputerów etc.;

- przede wszystkim grupy wsparcia itp. na wsi raczej nie sprawdzą się, bo ludzie wstydzą się takich rzeczy i nie będą chcieli się uzewnętrzniać ze swoimi problemami; zapewnienie anonimowości w takiej społeczności jest praktycznie niemożliwe, a wiejska mentalność blokuje ludzi nawet by poprosić o pomoc;
- pytania skonstruowane w szablonowy sposób prawdopodobnie w celu rutynowego zaliczenia ankiety;
- drogi w stronę Strzyżowa, powstaje wiele ale do Sołonki, Straszyci czy Lubeni, a nie dbamy o komunikację z powiatem;
- brak zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży np. akrobatyka i brak miejsc do spotkań młodych osób;
- chodniki, ścieżki rowerowe bezpieczne, z prawdziwego zdarzenia, oznaczone tabliczkami jak w miejscowości Kąty Luteckie;
- wsparcie przedsiębiorców w tworzeniu miejsc pracy;
- proszę zwrócić większą uwagę na hejt w szkołach i akceptację między dziećmi; problem nie dotyczy tylko dzieci ale i rodziców którzy dają na to przyzwolenie;
- zakaz sprzedaży alkoholu w sklepach, częstsza kontrola policji na drogach szczególnie w weekend;
- zła droga dojazdowa, brak sklepu i funduszy na zamieszkałą miejscowość;
- problem demograficzny; starzejące się społeczeństwo i niska liczba urodzeń w naszej gminie stanowią wyzwanie dla systemu pomocy społecznej; zmiany stylu życia- konsumpcjonizm; zmiany społeczne, takie jak pracoholizm i zanikanie tradycyjnych więzi społecznych, również stanowią wyzwanie dla współczesnego społeczeństwa;

- problemy zdrowia psychicznego; obserwuje się wzrost liczby osób zmagających się z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją, zaburzeniami lękowymi i innymi;
- zwiększenie infrastruktury sportowo- rekreacyjnej; boisko sportowe, bieżnie, ścieżki rowerowe, niewystarczająca ilość chodników;
 - edukacja społeczna w zakresie znaczenia higieny rąk, higieny kaszlu, kichania, zachowań pro zdrowotnych, znaczenia szczepień ochronnych;
 - jak ograniczyć dostęp do alkoholu i używek na naszej Gminie, może wprowadzać prohibicje? jak edukować młodzież o konsekwencjach zdrowotnych, umysłowych, emocjonalnych przy używaniu alkoholu, e-papierosów, narkotyków ale w sposób, żeby mogli zobaczyć skutki na własne oczy?;
 - problem edukacji w szkołach; dla nauczycieli liczy się tylko podstawa programowa; dzieci należy wychowywać i zainteresować, żeby same chciały pogłębiać wiedzę na dany temat;
 - więcej miejsc pracy nawet dla osób, które nie dały rady skończyć szkoły średniej i mają tylko podstawowe wykształcenie;
 - warto przyjrzeć się na co rodziny wydają pieniądze otrzymane w formie pomocy dla dzieci;
 - nie równe traktowanie dzieci w szkołach przez nauczycieli; faworyzacja dzieci pracowników szkoły przez co inne dzieci czują się gorsze, a zarazem są poniżane przez dzieci nauczycieli;
 - brak miejsca do spotkań młodzieży jest problemem w gminie;
 - konflikty pokoleniowe;
 - brak edukacji pieszych; nie korzystają z wybudowanych chodników, idą obok nich lub po drugiej stronie drogi gdzie nie ma chodnika; piesi urządzają sobie pogawędki przy przejściu dla pieszych, zwłaszcza starsze osoby i matki z dziećmi;
 - dostęp do radcy prawnego na terenie swojej miejscowości;
 - bardzo pilne jest przyjrzenie się sytuacji emerytów wychowujących osoby niepełnosprawne (brak mieszkań wytnieniowych);
 - weryfikacja rzeczywistej sytuacji rodzin, którym udzielana jest pomoc socjalna; niektórym wygodnie jest być „biednym” i bezrobotnym, nie czują potrzeby znalezienia pracy itd.;
 - brakuje mieszkań socjalnych takich, gdzie mogłyby uciec ofiary przemocy albo zamieszkać ludzie, którym życie rzuca kłody pod nogi; zazwyczaj takie mieszkania są

tymczasowe, bo ogarnięci życiowo ludzie mają jakieś aspiracje i szybko chcą się dorobić swojego mieszkania czy domu;

- za krótki czas pracy żłobka i przedszkola gminnego (otwarcie i zamknięcie) - większość mieszkańców pracuje daleko od miejsca zamieszkania i z tego powodu utrudnione jest załatwienie niezbędnych spraw na terenie gminy w standardowych godzinach;
- zbyt mała liczba godzin świetlicy szkolnej (problem z zorganizowaniem opieki nad dziećmi po zakończeniu zajęć lekcyjnych a przed powrotem rodziców z pracy);
- uważam że warto byłoby również skupić się na kwestii zwierząt; w gminie zauważalny jest problem bezpańskich psów i kotów; rozwiązaniem mogłoby być nie tylko wprowadzenie programów sterylizacji i kastracji, ale także działania edukacyjne skierowane do właścicieli, zwiększające świadomość w zakresie dobrostanu zwierząt; istotne wydaje się również promowanie odpowiedzialnej opieki, aby ograniczyć zjawisko trzymania zwierząt w niewłaściwych warunkach, np. na łańcuchu.

Jeśli według Pana/Pani warto podjąć inne zadania, inicjatywy na rzecz integracji społecznej mieszkańców, które nie zostały wcześniej wymienione w ankiecie, to proszę wymienić poniżej (poniżej przedstawione są propozycje, wskazane przez ankietowanych):

- myślę, że warto byłoby zrobić jakieś zajęcia ruchowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych; nawet 1/2 razy w tygodniu jakiś aerobik, siatkówka albo piesze wędrówki;
- więcej dyskotek i imprez kulturalnych dla młodzieży;
- rozpocząć realne działania dotyczące podstawowych potrzeb zaopatrzenia w wodę i kanalizację; wsparcie w tym zakresie osób ubogich, które nie są zdolne do finansowania takich przedsięwzięć;
- zabawy taneczne dla osób 40+;
- promocja gminnej turystyki pieszej, zorganizowanie wyjazdów w góry, na szlak, a nie do miejsc kultu religijnego;
- naprawa dróg gminnych, kary za zaśmiecanie środowiska;
- stworzenie miejsca spotkań dla młodzieży;
- współpraca z innymi instytucjami, organizacjami związkami, stowarzyszeniami w rozwiązywaniu problemów społecznych (holistyczne podejście), np. organizowanie spotkań roboczych międzyinstytucjonalnych;
- najważniejsze dbałość o najmłodszych ze względu na niską demografię;
- grupy sąsiedzkie, mniejsze społeczności, aktywizowanie relacji międzyludzkich;

- gmina niewystarczająco wykorzystuje swój potencjał historyczny do budowania tożsamości lokalnej i rozwoju turystyki;
- przydałoby się jakieś miejsce gdzie dorośli ludzie mogą usiąść i porozmawiać, a młodszym jakiś skate park albo miejsce gdzie mogą przyjść pojeździć na czymś;
- edukacja pieszych jak korzystać z chodnika i od czego są przejścia dla pieszych;
- budowa Orlika w Niebylcu zwiększyłaby integrację młodzieży, która często chciałaby uprawiać sport;
- więcej dyskotek integracyjnych (wystarczy muzyka i oświetlenie nic więcej i młodzież będzie szczęśliwa) np. można zrobić teraz na zakończenie wakacji; w przerwie pomiędzy Bożym Narodzeniem a sylwestrem;
- ważne jest tworzenie grup wsparcia na terenie gminy dla najsłabszych mieszkańców i ich rodzin oraz podjęcie działań aby możliwe było szkolenie i atrakcyjne formy zatrudniania profesjonalnych asystentów oraz zwiększenie liczby godzin opieki wytchnieniowej; priorytetem urzędów powinno być pozyskanie środków i budowa ŚDS na terenie gminy gdyż osobom niepełnosprawnym trudno jest dojechać wiele kilometrów do takich miejsc;
- wspólne zajęcia sportowe, łączące pokolenia.

6.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- walory krajobrazowe i przyrodnicze, - dobry stan środowiska naturalnego, - tereny bogate rekreacyjnie, - coraz większa popularność odnawialnych źródeł energii wśród mieszkańców i przedsiębiorców, - skuteczne działania Urzędu Gminy w zakresie pozyskania finansowania zewnętrznego na realizację działań na terenie gminy, - dostęp do usług podstawowej opieki medycznej na terenie gminy. edukacja, kultura, sport: - bogate historia i tradycje lokalne, - wystarczająca infrastruktura	- słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna i wodociągowa, - niedostateczna komunikacja publiczna, - problemy z dostępem do lekarzy specjalistów, - rosnący wskaźnik obciążenia demograficznego, starzenie się społeczności lokalnej. edukacja, kultura, sport: - brak miejsc spotkań dla młodzieży, - niewystarczająca infrastruktura sportowa, pomoc społeczna: - starzenie się społeczeństwa i pojawiające się problemy związane z koniecznością zapewnienia wsparcia seniorom,

edukacyjna, - działalność GOK, GBP, - działalność klubów sportowych. pomoc społeczna: - profesjonalna kadra, - dobre rozpoznanie potrzeb środowiska lokalnego, - wysoka jakość usług, - stałe poszukiwanie nowych form pomocy dla klientów, poprzez działania w programach czy projektach. organizacje społeczne: - działalność organizacji pozarządowych.	- nowe zadania wymagające zabezpieczenia znacznych środków finansowych. organizacje społeczne: - niski poziom aktywności mieszkańców gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, - rozwój społeczeństwa obywatelskiego, - edukacja środowiska pod kątem uczestnictwa w kulturze i wynikających z tego korzyści dla rozwoju osobistego i społecznego, - dalszy rozwój infrastruktury turystycznej, - wzrost popularności czynnej rekreacji i zdrowego trybu życia, sprzyjający korzystaniu z walorów przyrodniczych i aktywności na świeżym powietrzu, - wsparcie socjalne osób starszych, - programy zdrowotne dla seniorów pozwalające na utrzymanie sprawności intelektualnej i fizycznej, - wzrost świadomości społeczeństwa dotyczący ochrony przyrody.	- bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, - brak zabezpieczenia społecznego na wypadek choroby, starości, - niskie dochody ludności, - wyuczona bezradność, roszczeniowość postaw, - zjawisko starzenia się lokalnej społeczności postępujące na obszarze całego kraju, - niekorzystne trendy demograficzne, - obniżanie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz wysoki poziom przyzwolenia społecznego do picia w środowisku rodzinnym i rówieśniczym.

IV PLANOWANIE DZIAŁAŃ

1. Misja i wizja Gminy Niebylec

Misja

Gmina Niebylec zapewnia równe szanse rozwoju swoim mieszkańcom, przeciwdziała marginalizacji najsłabszych grup społecznych przy wykorzystaniu aktywności i współpracy organizacji, instytucji i całej społeczności lokalnej.

Wizja rozwoju społecznego Gminy Niebylec:

Gmina bezpieczna, przyjazna środowisku, otwarta na potrzeby społeczności lokalnej.

Kluczowym zadaniem władz Gminy Niebylec jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Na szczególną uwagę zasługują osoby, które różnych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek patologii społecznych w gminie. Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki. Wizja rozwoju Gminy zostanie zrealizowana poprzez działania z zakresu: sportu, rekreacji, turystyki, edukacji, kultury, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.

2. Prognoza zmian w zakresie objętym strategią

Analiza szerokiego spektrum programów rozwoju, których wdrażanie będzie w perspektywie co najmniej najbliższych 10 lat oddziaływać na sytuację w Gminie Niebylec, pozwala prognozować, że w tym okresie, pomoc społeczna stanowić będzie fundamentalny element w polityce zarówno państwa polskiego, jak i samorządu lokalnego. Będzie to efekt między innymi wprowadzenia w życie programu „Europa 2020”, w którym wiele uwagi poświęcono poprawie sytuacji w sferze społecznej.

Gmina Niebylec, podobnie jak inne samorządy w Polsce, stanie wkrótce przed koniecznością zmierzenia się z nowymi problemami wynikającymi zarówno z uwarunkowań lokalnych, jak wpływu zewnętrznej sytuacji społeczno-polityczno-gospodarczej. Wśród czynników zewnętrznych mających istotny wpływ na sytuację społeczną w Gminie warto wymienić te, które wynikają z niekorzystnych perspektyw demograficznych – starzenie się społeczeństwa, migracji – zwłaszcza ludzi młodych, napływu imigrantów, niekorzystnych zmian w obszarze

podstawowych wartości rodzinnych skutkujących rozpadem rodzin, w tym rodzin wielopokoleniowych, oraz innych nieznanych jeszcze dzisiaj zagrożeń.

Mając na względzie oddziaływania i problemy globalne, lokalna polityka społeczna w Gminie Niebylec musi uwzględniać narastający problem starzenia się społeczeństwa, zmiany systemu wartości, zmiany w strukturze rodziny, czy też powiększające się obszary zagrożeń funkcjonowania jednostki i rodziny. Można więc przyjąć, że pomoc społeczna będzie podlegać dużym przemianom zarówno w układzie instytucjonalnym, jak i zadaniowym. Rozwój sytuacji społecznej na terenie Gminy będzie ściśle związany z rozwojem ekonomicznym – społecznym społeczności lokalnej. Uwzględniając przeprowadzoną diagnozę sytuacji społecznej w Gminie Niebylec oraz skalę i znaczenie społeczne ujawniających problemów określono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań, które uwzględniają zagrożenia i problemy wynikające z sytuacji zewnętrznej, ale przede wszystkim biorą pod uwagę uwarunkowania lokalne.

Uwzględniając dostępne opracowania analityczne, wyniki ankiet, oraz przeprowadzoną diagnozę lokalnej sytuacji w sferze społecznej sformułowano prognozę przewidywanego rozwoju sytuacji w sferze społecznej.

W układzie celów strategicznych przedstawia się ona następująco:

- **Organizacja kompleksowych działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wynikającemu z bezrobocia, ubóstwa, bezdomności i uzależnień.**

prognozuje się:

- potrzeby niesienia pomocy osobom długotrwale pozostającym bez pracy, postępującą dezaktualizację kwalifikacji osób długotrwale bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo;
- dalsze rozwarstwienie materialne społeczeństwa;
- utrzymywanie się niedoboru pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin, rozproszenie i niewystarczający poziom integracji działań pomocowych świadczonych osobom dotkniętym przemocą, utrzymywanie się niewystarczającego poziomu profilaktyki w zakresie rozwiązywania problemów przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom, utrzymywanie się zapotrzebowania na usługi edukacyjne dotyczące problemu przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: wzrost liczby osób uzależnionych, wzrost bezrobocia, a co za tym idzie wzrost liczby osób doświadczających problemu ubóstwa;

- **Zintegrowany system wspierania rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.**

prognozuje się:

- zmniejszającą się dietność rodzin, kryzys demograficzny;
- zwiększającą się liczbę rodzin niepełnych, wymagających wsparcia alimentacyjnego;
- niewystarczający w stosunku do narastających potrzeb poziom funkcjonowania systemu pieczy zastępczej;
- utrzymywanie się potrzeb w zakresie nieodpłatnych usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe w stosunku do rodzin;
- występowanie zjawiska niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w wychowaniu dzieci;
- działania profilaktyczne dotyczące skutków obniżania wieku inicjacji seksualnej oraz spożywania alkoholu i narkotyków;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: problemy, zaburzenia i choroby psychiczne związane z lękiem oraz ograniczeniem kontaktów społecznych; problemy z przyswajaniem wiedzy, obniżenie poziomu wiedzy wśród dzieci i młodzieży, wzrost zaburzeń koncentracji, uwagi, wzrost liczby osób uzależnionych w tym od Internetu; wzrost problemów uzależnień, wzrost problemów związanych z występowaniem różnych form przemocy w rodzinie;

- **Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania w społeczeństwie seniorów i osób z niepełnosprawnościami.**

prognozuje się:

- niewystarczająca jakość życia osób z niepełnosprawnością, występowanie sytuacji niepełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, występowanie stanu niewystarczającej integracji społecznej osób z niepełnosprawnością;
- występowanie istotnego odsetka osób bezrobotnych, dla których niepełnosprawność jest dodatkowym ograniczeniem w dostępie do zatrudnienia;
- utrzymywanie się potrzeb w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób z niepełnosprawnością i ich rodzin;
- utrzymywanie się potrzeb pomocy względem osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin;
- występowanie izolacji i wykluczenia z życia społecznego osób starszych;

- pogłębiające się ubóstwo osób starszych;
- wzrastające potrzeby w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób starszych, zwłaszcza samotnie gospodarujących;
- deinstytucjonalizację usług społecznych zmierzającą do zmiany w kierunku wsparcia środowiskowego zamiast opieki instytucjonalnej, rozwijanie usług dostosowanych do potrzeb, w tym opieki w miejscu zamieszkania, usług sąsiedzkich, mieszkań wspomaganych;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: problemy, zaburzenia i choroby psychiczne związane z lękiem oraz ograniczeniem kontaktów społecznych, wzrost wykluczenia osób starszych i z niepełnosprawnościami związany z izolacją społeczną;

- **Rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmocnienie potencjału pracowniczego służb społecznych.**

prognozuje się:

- utrzymywanie się zapotrzebowania na nowe lub unowocześnione usługi świadczone przez przygotowane do tego podmioty sektora pozarządowego osobom oraz rodzinom;
- występowanie potrzeb wymagających rozwiązań innowacyjnych dla obszaru polityki społecznej;
- tworzenie szerokich partnerstw lokalnych w celu rozwiązywania problemów społecznych;
- wzrost aktywności społecznej mieszkańców;
- utrzymywanie się rozproszenia inicjatyw i działań prowadzonych przez instytucje publiczne i prywatne;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: obniżenie poziomu aktywności społecznej związane z ograniczeniem kontaktów społecznych;

Przedstawione powyżej prognozy pozwalają zdefiniować system działań czyli strategię, która powinna być zrealizowana, aby ograniczyć skutki różnorodnych zagrożeń wynikających zarówno z uwarunkowań zewnętrznych, naturalnych zjawisk biologicznych (np. niepełnosprawności), problemów cywilizacyjnych, jak i niedoskonałości lokalnego systemu polityki społecznej. Proponowana strategia będzie obejmować osiągnięcie celów nastawionych na eliminację zagrożeń oraz poprawę sytuacji, która w czasie opracowywania Strategii została zidentyfikowana jako niekorzystna.

Wprowadzanie zmian społecznych na terenie Gminy Niebylec, poprzez realizację celów i zadań strategicznych, zaowocuje ograniczeniem skutków rozpoznanych problemów społecznych, intensyfikację rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy oraz poprawą jakości życia mieszkańców. Prognozuje się, że realizowane działania zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu problemów dotyczących społeczność lokalną. Wdrożenie strategii spowoduje:

- poprawę bezpieczeństwa socjalnego obywateli oraz poprawę warunków ich życia,
- wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
- poprawę stanu zdrowia i sprawności fizycznej, w tym szczególnie osób starszych i z niepełnosprawnościami,
- poprawę jakości życia osób starszych i z niepełnosprawnościami,
- zapewnienie dostępu do usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych w środowisku zamieszkania, bez konieczności kierowania mieszkańców do DPS,
- wzmocnienie pozycji rodziny w społeczności lokalnej,
- zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie,
- zmniejszenie rozmiaru problemu uzależnień w gminie,
- stworzenie dogodnych warunków rozwoju dzieci i młodzieży.

Osiągnięcie prognozowanych zmian będzie możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie Gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

3. Cele i harmonogram realizacji

Celem strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywność obywatelską, poprawę sytuacji materialnej, co przekłada się na działania na rzecz poprawy zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy. Kompleksowa pomoc osobom z problemami społecznymi powinna opierać się ponadto na profilaktyce, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu na dostrzegane deficyty.

Szczegółowa diagnoza i analiza sytuacji społecznej Gminy Niebylec połączona z badaniami ankietowymi, pozwoliła wyodrębnić następujące cele strategiczne:

- 1. Organizacja kompleksowych działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wynikającemu z bezrobocia, ubóstwa, bezdomności i uzależnień.**

- 2. Zintegrowany system wspierania rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.**
- 3. Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania w społeczeństwie seniorów i osób z niepełnosprawnościami.**
- 4. Rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmocnienie potencjału pracowniczego służb społecznych.**

Następnie w ramach poszczególnych celów strategicznych wyodrębniono cele operacyjne i kierunki działań.

[illegible]

		spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe, inne.													
		Utworzenie przy Radzie Gminy - Rady ds. Przedsiębiorczości	JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Tworzenie podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, spółdzielni socjalnych.	JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne			x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Rozwijanie gminnego modelu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności	Systematyczne monitorowanie problemu bezdomności i zabezpieczanie pomocy doraźnej osobom bezdomnym.	GOPS, JST, GKRPA, ZI, Policja, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia, pomocy socjalnej, psychologicznej, reintegracji społecznej i zawodowej, w szczególności przy wykorzystaniu indywidualnych planów wychodzenia	GOPS, JST, GKRPA, ZI, Policja, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		z bezdomności.													
	Rozbudowa i wzmacnianie systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień	Rozwijanie systemu pomocy rodzinom z problemem uzależnienia oraz dotkniętych przemocą poprzez kompleksowość i interdyscyplinarność podejmowanych działań.	GOPS, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja, NGO, Sąd, Prokuratura, służba zdrowia	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Podjęcie działań w zakresie edukacji i promowania zdrowego – trzeźwego stylu życia. Promocja życia bez alkoholu, narkotyków i innych substancji uzależniających.	GOPS, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja, NGO, GOK, GBP, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Prowadzenie działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców mających zarówno charakter edukacyjny jak i dostarczających alternatywnych form spędzania wolnego czasu.	GOPS, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja, NGO, GOK, GBP, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających	GOPS, JST, GKRPA, ZI, NGO	Środki własne i	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		sytuacje kryzysowe		zewnętrzne											
		Podjęmowanie działań w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.	GOPS, JST, GKRPA, ZI, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Zintegrowany system wspierania rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	Wspieranie rodzin w zakresie zabezpieczenia potrzeb bytowych.	GOPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji wychowawczych rodziców i opiekunów poprzez działania edukacyjne (organizacja warsztatów, szkoleń).	GOPS, NGO, Oświata, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pomoc rodziny wspierającej.	GOPS, NGO, PCPR	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci z	Oświata, Poradnia Psychologiczno	Środki własne i	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		zaburzeniami zachowania. Organizacja zajęć z wczesnego wspomagania rozwoju.	- Pedagogiczna	zewnętrzne										
		Zapewnienie dostępności do opieki przedszkolnej i żłobka.	NGO, Oświata, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Tworzenie warunków dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży	Zapewnienie odpowiedniej pomocy socjalnej (ubranie, wyżywienie, wyprawka szkolna itp.) dzieciom z rodzin ubogich.	GOPS, NGO, Oświata, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Zapewnienie pomocy psychologicznej, korekcyjno – kompensacyjnej dzieciom przejawiającym trudności w nauce.	GOPS, NGO, Oświata, JST, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Prowadzenie prac z uczniem zdolnym poprzez zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, przygotowanie do konkursów, olimpiad	NGO, Oświata	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Rozwijanie bazy edukacyjnej, służącej realizowaniu	Oświata, JST, NGO, KS, GOK	Środki własne i	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		zainteresowań oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieciom i młodzieży.		zewnątrzne											
	Popularyzacja aktywnego wypoczynku przez uprawianie sportu i rekreację	Organizacja zawodów sportowych	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Prowadzenie treningów dla członków klubów sportowych	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizacja zajęć sportowych dla mieszkańców gminy	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizacja kampanii promujących aktywny styl życia	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Zapewnienie pomocy rodzinom z dysfunkcjami w przezwyciężaniu trudności	Realizacja działań służących podnoszeniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców wykazujących braki w tym zakresie.	GOPS, NGO, Oświata, Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Intensyfikacja pracy socjalnej.	GOPS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Podjęmowanie działań zmierzających do powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	GOPS, NGO, Policja	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Wykorzystanie instytucji asystentów rodziny do pracy nad przywróceniem prawidłowego funkcjonowania rodziny.	GOPS, PCPR	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Rozwijanie interdyscyplinarności w działaniach podejmowanych na rzecz wsparcia rodzin.	GOPS, NGO, Oświata, JST, GKRPA, Policja, PCPR	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego	Organizacja konkursów o tematyce kulturalnej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy	NGO, Oświata, JST, GOK, GBP	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Rozwijanie wśród mieszkańców gminy, w tym szczególnie dzieci i młodzieży,	NGO, Oświata, JST, GOK, GBP	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		różnorodnych zainteresowań poprzez organizację warsztatów (Warsztaty taneczne, muzyczne, wokalne, plastyczne, teatralne, fotograficzne, dziennikarskie i inne), kół zainteresowań.													
		Organizacja konkursów o tematyce regionalnej, prezentacja twórców ludowych.	NGO, Oświata, JST, GOK, GBP	Środki własne i zewnętrzne			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania w społeczeństwie seniorów i osób z niepełnosprawnościami	Rozwijanie usług społecznych na rzecz osób starszych	Zapewnienie odpowiedniej do potrzeb ilości i jakości usług opiekuńczych.	GOPS, JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
		Zapewnienie osobom starszym potrzebującym całodobowej instytucjonalnej pomocy i miejsc w domach pomocy społecznej czy dziennych domach pomocy społecznej (DDPS).	GOPS, JST, NGO, ZOL, PCPR, ŚDS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
		Umożliwienie osobom starszym zamieszkania w	GOPS, JST, NGO	Środki własne i									X	X	

		mieszkaniach wspomaganych.		zewnątrzne											
		Współpraca z zakładami opieki zdrowotnej i szerzenie potrzeby zwiększenia opieki geriatrycznej.	GOPS, JST, NGO Służba zdrowia	Środki własne i zewnętrzne					X	X	X	X	X	X	X
		Wspieranie działalności wolontariatu na rzecz osób starszych	GOPS, JST, NGO, Oświata, GOK, GBP	Środki własne i zewnętrzne				X	X	X	X	X	X	X	X
	Tworzenie oferty edukacyjnej skierowanej do osób starszych	Opracowywanie i realizacja programów promujących zdrowie wśród seniorów i aktywne spędzanie wolnego czasu.	JST, NGO Służba zdrowia, GOK, GBP, ZOZ	Środki własne i zewnętrzne		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
		Opracowywanie i realizacja programów edukacyjnych przeciwdziałających wykluczeniu osób starszych w szczególności e-wykluczeniu.	JST, NGO, GOK, GBP	Środki własne i zewnętrzne				X	X	X	X	X	X	X	X
		Wspieranie działalności edukacyjnej dla seniorów.	JST, NGO, GOK, GBP, ZOZ	Środki własne i zewnętrzne			X	X	X	X	X	X	X	X	X

	Wspieranie aktywności społecznej promującej integrację wewnątrz i między pokoleniową	Wsparcie i promocja aktywności kulturalnej, fizycznej i rekreacyjnej osób starszych.	JST, NGO, GOK, GBP, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Opracowywanie i realizacja programów promujących integrację międzypokoleniową.	JST, NGO, GOK, GBP	Środki własne i zewnętrzne				x	x	x	x	x	x	x
	Działania na rzecz partycypacji społecznej osób starszych	Budowanie pozytywnego wizerunku starości.	JST, NGO, GOK, GBP	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Promowanie uczestnictwa osób starszych w organizacjach pozarządowych	GOPS, JST, NGO, GOK, GBP	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Realizacja działań w dziedzinie promocji zdrowia	Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących zdrowy styl życia.	GOPS, NGO, Oświata, służba zdrowia, KS, GOK	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Opracowywanie i wdrażanie programów profilaktycznych, zdrowotnych przeciwdziałających niepełnosprawności.	NGO, służba zdrowia	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawno	Organizacja rehabilitacji	służba zdrowia, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

	ściami do usług społecznych, w tym opieki i rehabilitacji	Wspieranie funkcjonowania i tworzenia środowiskowych form pomocy osobom niepełnosprawnym.	GOPS, JST, NGO, PCPR, służba zdrowia	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Integracja ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami	Wspieranie działań ukierunkowanych na aktywizację zawodową i zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami.	PUP, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywnego udziału w działalności sportowej i kulturalnej.	JST, NGO, GOK, GBP, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizowanie spotkań, konsultacji, konferencji dotyczących problemów osób z niepełnosprawnościami.	GOPS, JST, NGO, PCPR	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji poprzez realizację kształcenia integracyjnego i specjalnego.	JST, NGO, PCPR	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Likwidacja barier m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych, utrudniających osobom z niepełnosprawnością pełne uczestnictwo w życiu społecznym.	JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
		Wspieranie funkcjonowania mieszkalnictwa wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami.	GOPS, JST, NGO, PCPR	Środki własne i zewnętrzne									X	X
Rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmocnienie potencjału pracowniczego służb społecznych	Wspieranie działalności grup obywatelskich i organizacji pozarządowych	Wsparcie organizacji pozarządowych w tym doradztwo prawne, finansowe i lokalowe oraz świadczenie poradnictwa dla organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania grantów i dotacji, środków finansowych z innych źródeł niż samorządowe	NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

		Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych.	GOPS, JST	Środki własne i zewnętrzne			x	x	x	x	x	x	x	x
		Zwiększenie koordynacji współdziałania z organizacjami pozarządowymi.	GOPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne		x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Popularyzacja interdyscyplinarnego modelu pracy.	GOPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Umożliwianie pracownikom instytucji pomocy społecznej możliwości podnoszenia kwalifikacji i supervizji.	GOPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Odpowiedzialne za realizację powyższych celów i zadań są wszystkie instytucje i organizacje działające w Gminie Niebylec w obszarze polityki społecznej.

4. Ramy finansowe strategii

Każdy podmiot z terenu Gminy będący realizatorem zadań w ramach strategii planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu Gminy, ale także dotacje ze źródeł zewnętrznych, pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszej Strategii będą:

- budżet Gminy Niebylec,
- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- Fundusz Pracy,
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób z niepełnosprawnościami,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- inne środki.

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Niebylec przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2023-2024 opracowaną na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2023 i 2024 przy uwzględnieniu ryzyka finansowego - zmiana przepisów, wzrost wydatków, inflacja.

Dla przygotowania niniejszej projekcji, w modułach przyjęto założenia wynikające z prognoz: demograficznej, wydatków na pomoc społeczną, zmiany przepisów w zakresie pomocy społecznej oraz realizacji inwestycji w zakresie polityki społecznej w gminie.

W prognozie na lata 2026-2035 zastosowano średnią wzrostu 2,5% w skali roku wydatków na pomoc społeczną przewidywanego na podstawie danych własnych GOPS w Niebylcu i Banku Danych Lokalnych GUS.

Lp.	rok	Prognoza wydatków finansowych w zakresie pomocy społecznej
1	2026	8 544 890 zł
2	2027	8 758 512 zł
3	2028	8 977 475 zł
4	2029	9 201 912 zł
5	2030	9 431 960 zł
6	2031	9 667 759 zł

7	2032	9 909 453 zł
8	2033	10 157 189 zł
9	2034	10 411 119 zł
10	2035	10 671 397 zł

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Niebylec przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków na politykę edukacyjną, kulturalną i wsparcie działalności organizacji pozarządowych w latach 2023-2024 opracowaną na podstawie oceny wydatków za rok 2023 i 2024 przy uwzględnieniu ryzyka finansowego - zmiana przepisów, wzrost wydatków, inflacja.

Lp.	rok	Prognoza wydatków finansowych w zakresie polityki edukacyjnej	Prognoza wydatków finansowych w zakresie polityki kulturalnej	Prognoza wydatków finansowych w zakresie wsparcia organizacji pozarządowych
1	2026	34 962 500 zł	1 275 563 zł	833 240 zł
2	2027	35 836 000 zł	1 339 341 zł	854 070 zł
3	2028	36 733 000 zł	1 406 309 zł	875 424 zł
4	2029	37 650 000 zł	1 476 624 zł	897 310 zł
5	2030	38 600 000 zł	1 550 455 zł	919 742 zł
6	2031	39 556 000 zł	1 627 978 zł	942 736 zł
7	2032	40 545 000 zł	1 709 377 zł	9663 04 zł
8	2033	41 560 000 zł	1 794 845 zł	990 462 zł
9	2034	42 600 000 zł	1 884 587 zł	1 015 223 zł
10	2035	43 665 000 zł	1 978 816 zł	1 040 604 zł

5. Programy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Niebylec na lata 2026–2035 będzie realizowana w obszarze pomocy społecznej w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

- Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Niebylec,

- Program Współpracy Gminy Niebylec z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Gminny Program Wsparcia Rodziny dla Gminy Niebylec,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

V. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

1. System monitorowania strategii.

Monitoringiem i ewaluacją objęte będą postępy w realizacji Strategii na dwóch poziomach: poszczególnych kierunków działań oraz celów operacyjnych i strategicznych. Zarządzanie realizacją strategii należy do GOPS w Niebylecu. Monitoring prowadzony będzie przez zespół oceniający powołany zarządzeniem Wójta Gminy Niebylec, a w jego skład wejdą m.in. przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współpracujących w jej realizacji. Poziom osiągnięcia każdego celu operacyjnego, poszczególnych zadań i projektów będzie mierzony raz na trzy lata poczynając od 2029 roku.

Istotny element systemu monitorowania stanowić będzie sporządzanie sprawozdania z planu realizacyjnego wraz ze wskazaniem zadań zrealizowanych, zrealizowanych częściowo i nierozpoczętych oraz identyfikacją przyczyn problemów i prezentacją propozycji ich przezwyciężenia.

Wskaźnikami oceny monitorowania celów strategicznych i szczegółowych Strategii będą przykładowo:

Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki
Podejmowanie działań służących ograniczeniu skali długotrwałego bezrobocia i ubóstwa	Tworzenie i realizacja partnerskich programów przeciwdziałania ubóstwu i długotrwałemu bezrobociu.	- liczba programów dot. przeciwdziałania ubóstwu i bezrobociu - liczba osób uczestniczących w ww. programach
	Integracja i intensyfikacja działań z zakresu pomocy społecznej i instytucji rynku pracy służących	- liczba zaktywizowanych beneficjentów pomocy społecznej

	aktywizacji beneficjentów pomocy społecznej, np. prac społecznie użytecznych, staży zawodowych, prac interwencyjnych.	- liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych, interwencyjnych, - liczba zorganizowanych staży zawodowych
	Prowadzenie kursów i szkoleń zawodowych dla osób dorosłych.	liczba szkoleń
	Usługi doradztwa zawodowego oraz poradnictwa psychologicznego, spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe, inne.	- liczba godzin poradnictwa zawodowego - liczba przeprowadzonych warsztatów grupowych
	Utworzenie przy Radzie Gminy-Rady ds. Przedsiębiorczości	- utworzenie Rady
	Tworzenie podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, spółdzielni socjalnych.	- liczba utworzonych PES, w tym spółdzielni socjalnych
Rozwijanie gminnego modelu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności	Systematyczne monitorowanie problemu bezdomności i zabezpieczanie pomocy doraźnej osobom bezdomnym.	- liczba osób bezdomnych na terenie gminy - liczba osób bezdomnych, którym udzielono pomocy doraźnej
	Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia, pomocy socjalnej, psychologicznej, reintegracji społecznej i zawodowej, w szczególności przy wykorzystaniu indywidualnych planów wychodzenia z bezdomności.	- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie, pomoc socjalną, psychologiczną - liczba osób bezdomnych, które uczestniczyły w reintegracji społecznej i zawodowej - liczba osób które realizowały indywidualne plany wychodzenia z bezdomności
Rozbudowa i wzmacnianie systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień	Rozwijanie systemu pomocy rodzinom z problemem uzależnienia oraz dotkniętych przemocą poprzez kompleksowość i interdyscyplinarność podejmowanych działań.	- liczba podjętych działań przez ZI i grupy diagnostyczno-pomocowe, GKRPA - liczba osób objętych pomocą
	Podjęcie działań w zakresie edukacji i promowania zdrowego – trzeźwego stylu życia. Promocja życia bez alkoholu, narkotyków i innych substancji	- liczba i rodzaj przeprowadzonych działań edukacyjnych - liczba osób uczestniczących w

	uzależniających.	programach edukacyjnych
	Prowadzenie działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców mających zarówno charakter edukacyjny jak i dostarczających alternatywnych form spędzania wolnego czasu.	- liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych - liczba uczestników biorących udział w działaniach edukacyjnych
	Tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających sytuacje kryzysowe	- liczba utworzonych grup wsparcia
	Podejmowanie działań w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.	- liczba udzielonych porad - liczba osób, które korzystały z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej
Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	Wspieranie rodzin w zakresie zabezpieczenia potrzeb bytowych.	- liczba rodzin objętych wsparciem
	Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji wychowawczych rodziców i opiekunów poprzez działania edukacyjne (organizacja warsztatów, szkoleń).	- liczba warsztatów, szkoleń - liczba uczestników
	Wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych poprzez pomoc rodziny wspierającej.	- liczba rodzin objętych wsparciem
	Prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami zachowania.	- liczba funkcjonujących grup, - liczba dzieci uczestniczących w spotkaniach grup socjoterapeutycznych
	Zapewnienie dostępności do opieki przedszkolnej i żłobka.	- liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym - liczba dostępnych miejsc w przedszkolach - utworzenie żłobka
Tworzenie warunków dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży	Zapewnienie odpowiedniej pomocy socjalnej (ubranie, żywność, wyprawka szkolna itp.) dzieciom z rodzin ubogich.	- liczba dzieci z rodzin ubogich, które otrzymały wsparcie
	Zapewnienie pomocy psychologicznej, korekcyjno – kompensacyjnej dzieciom	- liczba dzieci objętych pomocą psychologiczną - liczba godzin zajęć

	przejawiającym trudności w nauce.	korekcyjno - kompensacyjnych
	Prowadzenie prac z uczniem zdolnym poprzez zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, przygotowanie do konkursów, olimpiad	- liczba godzin zajęć pozalekcyjnych - liczba uczniów biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych
	Rozwijanie bazy edukacyjnej, służącej realizowaniu zainteresowań oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieciom i młodzieży.	- ilość i rodzaj przeprowadzonych modernizacji, zakupionych sprzętów i pomocy dydaktycznych
Popularyzacja aktywnego wypoczynku przez uprawianie sportu i rekreację	Organizacja zawodów sportowych.	- liczba zorganizowanych zawodów sportowych
	Prowadzenie treningów dla członków klubów sportowych	- liczba osób biorących udział w treningach
	Organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych	- liczba zorganizowanych wycieczek - liczba osób uczestniczących w wycieczkach
	Organizacja zajęć sportowych dla mieszkańców gminy	- liczba zorganizowanych zajęć sportowych - liczba osób uczestniczących w zajęciach sportowych
	Organizacja kampanii promujących aktywny styl życia	- liczba zorganizowanych kampanii promocyjnych
Zapewnienie pomocy rodzinom z dysfunkcjami w przezwyciężaniu trudności	Realizacja działań służących podnoszeniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców wykazujących braki w tym zakresie.	- liczba działań służących podnoszeniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych - liczba rodziców biorących udział w ww. działaniach
	Intensyfikacja pracy socjalnej.	- liczba rodzin objętych pracą socjalną
	Podjęmowanie działań zmierzających do powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, które powróciły do rodziny biologicznej
	Wykorzystanie instytucji asystentów rodziny do pracy nad przywróceniem prawidłowego funkcjonowania rodziny.	- liczba asystentów udzielających wsparcia - liczba osób/rodzin korzystających z wsparcia asystenta rodziny
	Rozwijanie interdyscyplinarności w działaniach podejmowanych na	- liczba podejmowanych

	rzecz wsparcia rodzin.	działań
Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego	Organizacja konkursów o tematyce kulturalnej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy.	- liczba zorganizowanych konkursów - liczba dzieci, młodzieży i dorosłych biorących udział w konkursach
	Rozwijanie wśród mieszkańców gminy, w tym szczególnie dzieci i młodzieży, różnorodnych zainteresowań poprzez organizację warsztatów (Warsztaty taneczne, muzyczne, wokalne, plastyczne, teatralne, fotograficzne, dziennikarskie i inne), kół zainteresowań.	- liczba zorganizowanych warsztatów - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w poszczególnych warsztatach
	Organizacja konkursów o tematyce regionalnej, prezentacja twórców ludowych.	- liczba konkursów - liczba spotkań, prezentacji twórców ludowych
Rozwijanie usług społecznych na rzecz osób starszych	Zapewnienie odpowiedniej do potrzeb ilości i jakości usług opiekuńczych.	- liczba świadczonych usług opiekuńczych - liczba beneficjentów usług opiekuńczych
	Zapewnienie osobom starszym potrzebującym całodobowej instytucjonalnej pomocy i miejsc w domach pomocy społecznej czy dziennych domach pomocy społecznej (DDPS).	- ilość dostępnych miejsc w DPS, w DDPS
	Umożliwienie osobom starszym zamieszkania w mieszkaniach wspomaganych.	- liczba osób starszych zamieszkałych w mieszkaniach wspomaganych
	Współpraca z zakładami opieki zdrowotnej i szerzenie potrzeby zwiększenia opieki geriatrycznej.	- liczba i rodzaj podjętej współpracy w zakresie zwiększenia opieki geriatrycznej
	Wspieranie działalności wolontariatu na rzecz osób starszych	- liczba wolontariuszy działających na rzecz osób starszych
Tworzenie oferty edukacyjnej skierowanej do osób starszych	Opracowywanie i realizacja programów promujących zdrowie wśród seniorów i aktywne spędzanie wolnego czasu.	- liczba programów - liczba osób uczestniczących w programie
	Opracowywanie i realizacja programów edukacyjnych przeciwdziałających wykluczeniu osób starszych w szczególności e-	- liczba programów edukacyjnych przeciwdziałających wykluczeniu osób

	wykluczeniu.	starszych - liczba osób uczestniczących w programie
	Wspieranie działalności edukacyjnej dla seniorów	- liczba i rodzaj udzielonego wsparcia
Wspieranie aktywności społecznej promującej integrację wewnątrz i między pokoleniową	Wsparcie i promocja aktywności kulturalnej, fizycznej i rekreacyjnej osób starszych.	- liczba działań promujących aktywność kulturalną, fizyczną i rekreacyjną osób starszych
	Opracowywanie i realizacja programów promujących integrację międzypokoleniową	- liczba opracowanych programów promujących integrację międzypokoleniową
Działania na rzecz partycypacji społecznej osób starszych	Budowanie pozytywnego wizerunku starości.	- liczba przeprowadzonych kampanii dot. budowania pozytywnego wizerunku starości
	Promowanie uczestnictwa osób starszych w organizacjach pozarządowych	- liczba akcji promocyjnych - liczba osób starszych w organizacjach pozarządowych
Realizacja działań w dziedzinie promocji zdrowia	Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących zdrowy styl życia.	- liczba przeprowadzonych kampanii
	Opracowywanie i wdrażanie programów profilaktycznych, zdrowotnych przeciwdziałających niepełnosprawności.	- liczba programów - liczba osób uczestniczących w programie
Zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do usług społecznych, w tym opieki i rehabilitacji	Organizacja rehabilitacji	- liczba osób korzystających z rehabilitacji
	Wspieranie funkcjonowania i tworzenia środowiskowych form pomocy osobom niepełnosprawnym.	- liczba działań wspierających
Integracja ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami	Wspieranie działań ukierunkowanych na aktywizację zawodową i zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami.	- liczba działań wspierających
	Umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywnego udziału w działalności sportowej i kulturalnej.	- liczba działań wspierających
	Organizowanie spotkań, konsultacji, konferencji	- liczba zorganizowanych spotkań, konsultacji,

	dotyczących problemów osób z niepełnosprawnościami	konferencji dotyczących problemów osób z niepełnosprawnościami
	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji poprzez realizację kształcenia integracyjnego i specjalnego.	- liczba osób z niepełnosprawnościami objętych kształceniem integracyjnym i specjalnym
	Likwidacja barier m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych, utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym.	- liczba zlikwidowanych barier
	Wspieranie funkcjonowania mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami.	- liczba i rodzaj udzielonego wsparcia
Wspieranie działalności grup obywatelskich i organizacji pozarządowych	Wsparcie organizacji pozarządowych w tym doradztwo prawne, finansowe i lokalowe oraz świadczenie poradnictwa dla organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania grantów i dotacji, środków finansowych z innych źródeł niż samorządowe	- liczba udzielonego wsparcia
	Zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych.	- liczba zleconych zadań
	Zwiększenie koordynacji współdziałania z organizacjami pozarządowymi.	- liczba wspólnych działań
	Popularyzacja interdyscyplinarnego modelu pracy.	- liczba podejmowanych działań
	Umożliwianie pracownikom instytucji pomocy społecznej możliwości podnoszenia kwalifikacji i superwizji.	- liczba pracowników uczestniczących w kursach i szkoleniach podnoszących kwalifikacje

2. Ewaluacja strategii

Ewaluacja strategii będzie to systematyczna i obiektywna ocena zaplanowania, wdrożenia i rezultatów strategii. Celem ewaluacji SRPSGN jest określenie adekwatności i stopnia osiągnięcia celów, efektywności, skuteczności, wpływu i trwałości.

Ewaluacja stanowić będzie ocenę przedsięwzięć w kontekście ich wyniku, wpływu, oraz potrzeb, które miały zaspokajać. W tym ujęciu celem ewaluacji będzie weryfikacja osiągnięć danego przedsięwzięcia w realizacji do zaplanowanych oczekiwań oraz wykorzystanie uzyskanych w ten sposób informacji i doświadczeń przy projektowaniu i planowaniu podobnych działań w przyszłości. Rekomendacje i wnioski formułowane będą w oparciu o określone standardy i kryteria.

- osiągnięcie celów operacyjnych może być przedstawione poprzez produkty (np. dostarczenie określonej liczby szkoleń dla osób długotrwale bezrobotnych);
- realizacja celów szczegółowych/zadań może być przedstawiona poprzez rezultaty (np. osiągnięcia poprawy – w wyniku zrealizowanych szkoleń – w zakresie możliwości zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych);
- realizacja celów ogólnych/strategicznych może być przedstawiona poprzez wyniki oddziaływania strategii (np.: ograniczenia bezrobocia wśród osób wcześniej długotrwale bezrobotnych);

Ewaluacja ocenić będzie wszystkie elementy logiki interwencji strategii - zarówno dla poziomu działań, produktów, rezultatów i oddziaływań, jak i na poziomie wszystkich rodzajów celów danej interwencji.

Zasadniczym celem ewaluacji będzie stałe doskonalenie skuteczności i efektywności interwencji publicznej, rozumiane w kategoriach pozytywnych efektów społecznych lub gospodarczych związanych bezpośrednio z realizacją danej strategii. Celem ewaluacji będzie przede wszystkim uzyskanie niezależnej opinii na temat rzeczywistych lub potencjalnych sukcesów strategii oraz czynników, które przyczyniły się do osiągnięcia danych rezultatów. Jednym z celów ewaluacji jest również wymiar edukacyjny, to analiza mechanizmów działania strategii, próba identyfikacji dobrych praktyk w zarządzaniu strategią i ich upowszechnienie czy też analiza popełnionych błędów celem ich uniknięcia w przyszłości.

Kryteria ewaluacji

Jednym z ważnych elementów etapu planowania ewaluacji będzie podjęcie decyzji w jaki sposób ma być dokonana ocena, jakie kryteria ewaluacji powinny być zastosowane do określonego badania. Główne kryteria ewaluacji:

- trafność
- efektywność
- skuteczność

- oddziaływanie/użyteczność
- trwałość.

Proces ewaluacji

Ewaluacja strategii jest procesem wieloetapowym, na który składa się: planowanie, projektowanie, realizacja, raportowanie, wykorzystanie wyników ewaluacji.

Planowanie ewaluacji SRPSGN obejmie następujące etapy:

- określenie celu (lub celów): zdefiniowanie problemów oraz podstawowych kryteriów ewaluacji, dzięki czemu otrzymamy odpowiedź na pytanie: po co przeprowadzamy ewaluację;
- wyznaczenie czasu badania: etapu w cyklu realizacji strategii, który będzie podlegał ewaluacji i wstępnego harmonogramu ewaluacji (rozpoczęcia, zakończenia, terminu dostarczenia raportu z ewaluacji);
- wskazanie zakresu: przedmiotowego (strategii poddanej ewaluacji lub innych obszarów interwencji czy zagadnień horyzontalnych); czasowego; terytorialnego oraz określenie zasobów potrzebnych do realizacji badania;
- wybór odbiorców: w zależności od sprecyzowania grup docelowych strategii czy innych zainteresowanych stron;
- identyfikacja dostępnych danych wyjściowych, czyli dokumentów programowych, raportów z monitoringu strategii, danych statystycznych, wyników wcześniejszych ewaluacji.

Załączniki

Ankieta - Wypracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Szanowni Mieszkańcy Gminy Niebylec

Urząd Gminy wraz z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej przystąpił do wypracowania **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych**. Strategia sprecyzuje i zweryfikuje najważniejsze problemy społeczne w naszej gminie, a także określi sposoby ich rozwiązywania. Aby trafnie określić cele i zadania do realizacji potrzebna jest współpraca całej społeczności gminy. Prosimy o poważne potraktowanie ankiety i przemyślane odpowiedzi na zawarte w niej pytania. **Uwaga! Ankieta jest anonimowa!**

Metryczka (proszę wstawić X przy wybranej odpowiedzi):

Płeć: kobieta ☐ mężczyzna ☐

Wiek: 13 – 16 ☐ 17 – 25 ☐ 26 – 59 ☐ 60 i więcej ☐

Zawód: uczeń ☐ rolnik ☐ przedsiębiorca ☐ pracownik umysłowy ☐ pracownik fizyczny ☐ emeryt/rencista ☐ bezrobotny ☐ inny (jaki?) ☐

Wykształcenie:

podstawowe ☐ zawodowe ☐ średnie ☐ policealne ☐ wyższe ☐

1. Jak ocenia Pan/i istotność wymienionych problemów społecznych w swoim miejscu zamieszkania? Proszę wybrać jedną odpowiedź przy każdym z zagadnień.

problemy społeczne	bardzo poważny	poważny	umiarkowany	znikomy	nie występuje
bezrobocie					
ubóstwo					
alkoholizm					
narkomania					
problemy mieszkaniowe					
zanieczyszczenie środowiska					
przestępczość					
starzenie się społeczeństwa					
przemoc domowa					
przemoc w szkole					
niepełnosprawność					
bezdomność					
uzależnienie od mediów					

OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

2. Jakie problemy społeczne osób z niepełnosprawnością uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ brak akceptacji w środowisku
- ☐ izolacja rodzinna (odrzućenie)
- ☐ utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (np. do rehabilitacji)
- ☐ brak oferty zajęć kulturalnych, edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnością
- ☐ brak zorganizowanych form spędzania czasu
- ☐ ubóstwo i bieda
- ☐ bezrobocie
- ☐ utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgniacyjnych
- ☐ utrudniony dostęp do usług specjalistycznych
- ☐ utrudniony dostęp do budynków użyteczności publicznej
- ☐ inne (jakie?)

DZIECI I MŁODZIEŻ

3. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ brak pozytywnych wzorców i autorytetów
- ☐ przemoc ze strony rodziców
- ☐ przemoc rówieśnicza
- ☐ zaniedbania wychowawcze
- ☐ zaniedbania socjalne (niedożywienie, higiena)
- ☐ używanie alkoholu
- ☐ palenie papierosów, e-papierosów,
- ☐ zażywanie narkotyków, dopalaczy
- ☐ chuligaństwo i przestępczość
- ☐ brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży,
- ☐ brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu
- ☐ ograniczony dostęp do placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych,
- ☐ bezproduktywne spędzanie czasu wolnego
- ☐ problemy psychiczne (np. lęk, depresja)
- ☐ uzależnienie od multimediów (np. komputer, telefon, konsole do gier)
- ☐ inne (jakie?)

RODZINY

4. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ nieporadność życiowa
- ☐ ubóstwo
- ☐ bezrobocie
- ☐ alkoholizm
- ☐ przemoc domowa
- ☐ bezradność opiekuńczo-wychowawcza
- ☐ niedostateczny dostęp do poradnictwa psychologiczno - prawnego
- ☐ niski poziom wzajemnej pomocy pomiędzy rodzinami
- ☐ zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych
- ☐ przeniesienie do świata wirtualnego aktywności zawodowej

- ☐ brak akceptacji w środowisku
- ☐ inne (jakie?)

5. Jakiego Pana/i zdaniem są przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych?
Można wybrać kilka odpowiedzi.

- ☐ ubóstwo
- ☐ niski poziom umiejętności wychowawczych
- ☐ uzależnienia
- ☐ przemoc domowa
- ☐ wielodzietność
- ☐ niepełnosprawność/długotrwała choroba
- ☐ niskie dochody
- ☐ niepełna rodzina
- ☐ inne, jakie?.....

SENIORZY

6. Czy uważa Pan/i, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) jest wystarczająca w gminie?

- a) tak b) raczej tak c) raczej nie d) nie e) trudno powiedzieć

7. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ izolacja społeczna (samotność)
- ☐ izolacja rodzinna (odrzućenie)
- ☐ niepełnosprawność
- ☐ choroby
- ☐ niezdolność do samoobsługi
- ☐ brak zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu
- ☐ ubóstwo i bieda
- ☐ brak akceptacji w środowisku
- ☐ utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgnacyjnych
- ☐ utrudniony dostęp do usług specjalistycznych
- ☐ utrudniony dostęp do placówek medycznych
- ☐ utrudniony dostęp do placówek kulturalnych
- ☐ inne (jakie?)

8. Jakie są według Pana/i główne potrzeby starszych osób w Państwa środowisku lokalnym?
Można wybrać kilka odpowiedzi.

- ☐ pomoc materialna
- ☐ wykonywanie ciężkich prac domowych
- ☐ dostarczanie gotowych obiadów do miejsca zamieszkania
- ☐ prowadzenie aktywizacji społecznej osób starszych, w tym edukacyjnej kulturalnej, sportowej, turystycznej, rekreacyjnej
- ☐ usługi opiekuńczo – pielęgnacyjne
- ☐ usługi specjalistyczne
- ☐ doradztwo i załatwianie spraw urzędowych
- ☐ wykonywanie wszystkich prac domowych
- ☐ wsparcie emocjonalne
- ☐ programy zdrowotne

- ☐ pobyt seniora w domu dziennego pobytu (8-godzinny pobyt od poniedziałku do piątku w placówce zapewniającej posiłki, zajęcia, rehabilitację ruchową, opiekę pielęgniarską, miejsce do wypoczynku, towarzystwo innych seniorów)
- ☐ możliwość uczestnictwa w klubie seniora
- ☐ uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych, kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych
- ☐ inne, jakie?.....

OPIEKA ZDROWOTNA

9. Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ długie oczekiwania w kolejce
- ☐ długi okres oczekiwania na usługi medyczne (odległe terminy wizyt)
- ☐ krótkie godziny przyjęć
- ☐ mała liczba lekarzy specjalistów
- ☐ ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i z niepełnosprawnością
- ☐ inne (jakie?)

EDUKACJA

10. Jak ocenia Pan/i infrastrukturę edukacyjną w gminie?

- a) bardzo dobrze b) dobrze c) ani dobrze, ani źle d) źle

11. Czy ilość żłobków/przedszkoli/szkół w gminie jest wystarczająca?

- a) tak b) nie c) nie wiem

12. Czy oferta edukacyjna jest przystosowana do osób niepełnosprawnych?

- a) tak b) nie c) nie wiem

13. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ niedostateczny dostęp do placówek wychowania przedszkolnego
- ☐ brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki
- ☐ niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne
- ☐ brak żłobków
- ☐ brak stołówek szkolnych
- ☐ brak świetlic
- ☐ niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych
- ☐ inne (jakie?)

SPORT I KULTURA

14. Czy na terenie gminy jest wystarczająca liczba obiektów rekreacyjnych i sportowych?

- a) tak b) nie c) nie wiem

15. Czy w gminie organizowane są imprezy/wydarzenia o charakterze kulturalnym?

- a) tak b) nie c) nie wiem

16. Czy w gminie jest wystarczająca liczba obiektów obsługujących imprezy/wydarzenia kulturalne?

- a) tak b) nie c) nie wiem

17. Czy organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje, itp.) angażują się społecznie, np. udzielając pomocy potrzebującym lub organizując wydarzenia sportowe i kulturalne?

- a) tak b) nie c) nie wiem

18. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ brak organizacji pozarządowych inspirujących działalność kulturalną i sportową
- ☐ niewykorzystany potencjał wiejskich świetlic - brak systematycznych działań
- ☐ nie w pełni wykorzystany potencjał historii i kultury regionu
- ☐ niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży
- ☐ zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych
- ☐ brak oferty zajęć sportowych dla osób dorosłych
- ☐ inne (jakie?)

PRZEMOC

19. Czy w naszej gminie występuje zjawisko przemocy domowej?

tak ☐ nie ☐ nie wiem ☐

20. Które z zachowań zaliczyłby Pan/Pani, jako mające znamiona przemocy? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ groźby
- ☐ popychanie
- ☐ bicie
- ☐ stała krytyka
- ☐ ograniczanie środków na życie
- ☐ zabieranie pieniędzy
- ☐ krzyki, przekleństwa
- ☐ wyśmiewanie, poniżanie
- ☐ „ciche dni” (miesiące)
- ☐ zmuszanie do kontaktów seksualnych
- ☐ odbieranie ulubionych rzeczy
- ☐ kopanie
- ☐ kradzież
- ☐ plotkowanie
- ☐ wypisywanie złych rzeczy w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych
- ☐ zamieszczanie bez zgody zdjęć w Internecie
- ☐ składanie seksualnych propozycji
- ☐ inne, jakie?.....

21. Czy był Pan/Pani ofiarą przemocy?

tak ☐ nie ☐

22. Czy zna Pan /Pani w naszej gminie rodzinę, w której stosowana jest przemoc domowa?

tak ☐ nie ☐

23. Czy był Pan/Pani świadkiem przemocy domowej?

tak ☐ nie ☐

23a. Jeżeli Tak: to gdzie? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ w domu
- ☐ w szkole
- ☐ na podwórku
- ☐ w autobusie
- ☐ w innym miejscu (gdzie?).....

23b. Jeżeli TAK, to: Jakie Pan/Pani podjął działania? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ udzieliłem/am pomocy ofierze
☐ powiadomiłem/am policję
☐ zgłosiłem/am do Ośrodka Pomocy Społecznej
☐ inne, jakie?.....
☐ nie podjąłem żadnych działań

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ

24. Poniżej są wymienione zadania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie gminy. Proszę używając skali od 1 do 10 ocenić, na ile ważne są poszczególne zadania przez wpisanie jednej z cyfr ze skali w kolumnie po prawej stronie za każdym zadaniem.

1-----2-----3-----4-----5-----6-----7-----8-----9-----10
mało *ważne*
bardzo ważne

1	utworzenie punktu informacyjnego w gminie oferującego usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy dla osób bezrobotnych	
2	utworzenie punktu pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych	
3	utworzenie dziennego domu pomocy społecznej	
4	likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	
5	umożliwienie dostępu do mieszkań chronionych, lokali socjalnych	
6	usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub z niepełnosprawnością	
7	stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej	
8	założenie grupy wsparcia dla osób z niepełnosprawnością	
9	założenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	
10	organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy	
11	założenie wolontariatu	
12	organizowanie kursów i szkoleń dla osób poszukujących pracy	
13	zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów	
14	pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych	
15	stypendia dla dzieci z ubogich rodzin	
16	zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach	
17	wydłużenie czasu pracy przedszkoli	
18	poszerzenie oferty o oddział żłobkowy	
19	zwiększenie ilości obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie placówek oświatowych	
20	edukacja rodzin	
21	pozyskiwanie środków unijnych na kwestie społeczne	
21	zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych	
22	zwiększenie ilości imprez sportowych i kulturalnych	
23	działania na rzecz aktywizacji społeczności gminy / wsi	
24	zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę	
25	szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	
26	poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	

25. Czy odczuwa Pan/Pani wpływ pandemii COVID-19 na swoje codzienne funkcjonowanie?

tak ☐

nie ☐

Jeśli tak, to jaki?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Jeśli według Pana/Pani pominęliśmy w ankiecie jakiś ważny problem, to proszę go opisać w tym miejscu:

.....
.....

Jeśli według Pana/Pani warto podjąć inne zadania, inicjatywy na rzecz integracji społecznej mieszkańców, które nie zostały wcześniej wymienione w ankiecie, to proszę wymienić poniżej

.....
..... **DZIĘKUJEMY!**

Wykaz skrótów

DPS – Dom Pomocy Społecznej

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

SRPSGN – Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Niebylec

GUS – Główny Urząd Statystyczny

JST – jednostka samorządu terytorialnego

KS – Klub sportowy

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

NGO – ang. *Non-Governmental Organization* – organizacja pozarządowa

NZOZ – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

ŚDS – Środowiskowy Domo Pomocy Społecznej

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

ZOL – Zakład Opiekuńczo-Leczniczy

ZOZ – Zakład Opieki Zdrowotnej

Spis wykresów i tabel

<i>Wykres 1. Udział respondentów ankiety w podziale na płeć. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>11</i>
<i>Wykres 2. Udział respondentów wg wieku. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>11</i>
<i>Wykres 3. Podział respondentów wg statusu zawodowego. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>11</i>
<i>Wykres 4. Podział respondentów wg poziomu wykształcenia. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>12</i>
<i>Wykres 5. Przedsiębiorstwa z terenu Gminy Niebylec. Podział według rodzajów działalności PKD 2007. Źródło: dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/.....</i>	<i>14</i>
<i>Wykres 6. Liczba ludności. Źródło: UG Niebylec.....</i>	<i>16</i>
<i>Wykres 7. Ruch naturalny ludności w Gminie Niebylec w latach 2022-2024. Źródło: UG Niebylec.....</i>	<i>16</i>
<i>Wykres 8. Migracje ludności na terenie Gminy Niebylec w latach 2022-2024. Źródło: UG Niebylec.....</i>	<i>17</i>
<i>Wykres 9. Liczba wszczętych procedur NK- A w latach 2023-2024. Źródło: Dane GOPS Niebylec.....</i>	<i>40</i>
<i>Wykres 10. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.....</i>	<i>46</i>
<i>Wykres 11. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.....</i>	<i>48</i>
<i>Wykres 12. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.....</i>	<i>48</i>
<i>Wykres 13. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności w latach 2022-2024. Źródło: GOPS Niebylec.....</i>	<i>49</i>

<i>Wykres 14. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu alkoholizmu w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.</i>	50
<i>Wykres 15. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.</i>	50
<i>Wykres 16. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.</i>	50
<i>Wykres 17. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu trudności adaptacyjnych po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.</i>	52
<i>Wykres 18. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu zdarzenia losowego w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.</i>	52
Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki. Źródło: dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/	15
Tabela 2. Demografia Gminy Niebylec. Źródło: UG Niebylec.	15
Tabela 3. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Niebylec. Źródło: dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/	18
Tabela 4. Liczba uczniów i nauczycieli w szkołach na terenie gminy Niebylec. Źródło: UG Niebylec.	19
Tabela 5. Liczba dzieci i nauczycieli w przedszkolach na terenie gminy Niebylec. Źródło: UG Niebylec.	20
Tabela 6. Infrastruktura edukacyjna w placówkach oświatowych na terenie gminy Niebylec. Źródło: UG Niebylec.	21
Tabela 7. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia. Źródło: dane GOPS Niebylec.	26
Tabela 8. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną. Źródło: dane GOPS Niebylec.	27
Tabela 9. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji. Źródło: OZPS Gminy Niebylec.	27

Tabela 10. Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Niebylec.	28
Tabela 11. Świadczenia przyznane w zakresie realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”. Źródło: Dane OZPS, GOPS w Niebylcu.	28
Tabela 12. Wydatki na zasiłki rodzinne 2022-2024. Źródło: Dane OZPS w Niebylcu.	30
Tabela 13. Informacje na temat rodzin i osób korzystających ze świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Źródło: dane GOPS Niebylec.	31
Tabela 14. Liczba odnotowanych zdarzeń na terenie gminy Niebylec w latach 2022-2024. Źródło: Posterunek Policji w Niebylcu.	41
Tabela 15. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2022-2024 Źródło: dane GOPS Niebylec.	45
Tabela 16. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w postaci zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia. Źródło: dane GOPS Niebylec.	46
Tabela 17. Bezrobocie w Gminie Niebylec w latach 2023-2024 (stan na koniec IV kwartału). Źródło: Statystyki PUP w Strzyżowie.	47
Tabela 18. Liczba osób bezrobotnych oraz liczba długotrwale bezrobotnych w 2024 roku na poziomie powiatu, województwa i kraju. Źródło: OZPS Niebylec.	47
Tabela 19. Stopa bezrobocia w powiecie strzyżowskim, województwie podkarpackim oraz kraju w latach 2022-2024. Źródło: https://strzyzow.praca.gov.pl/	47
Tabela 20. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w postaci zasiłku okresowego z tytułu niepełnosprawności. Źródło: dane GOPS Niebylec.	49
 <i>Rysunek 1. Umiejscowienie gminy Niebylec w powiecie strzyżowskim i województwie podkarpackim.</i>	
Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_strzy%C5%BCowski https://rzeszow.stat.gov.pl/wojewodztwo-podkarpackie-podregiony-powiaty-gminy	13